

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slatvina na roky 2024-2030

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slatvina na roky 2024-2030
Územné vymedzenie:	Obec Slatvina
Územný plán obce schválený (A/N):	Nie
Dátum schválenia PHSR:	19.03.2024, uznesením č. 6/2024
Dátum platnosti:	Od 20.03.2024 do 31.12.2030
Verzia ¹ :	1.0
Vypracoval:	RNDr. Radomír Babiak, PhD., www.dokumentypreobce.sk

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

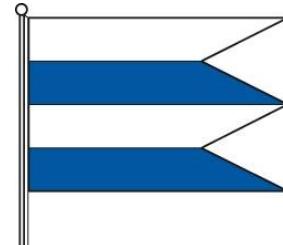

Erb a vlajka obce

Erb obce

Vlajka obce

Blazón erbu:

V modrom štíte položený plytký polmesiac, prevýšený veľkou ľaliou, všetko strieborné.

Komentár:

Atribúty miestneho patrociínia Nanebovzatia Panny Márie podľa pečate obce z r. 1786.

Základné údaje

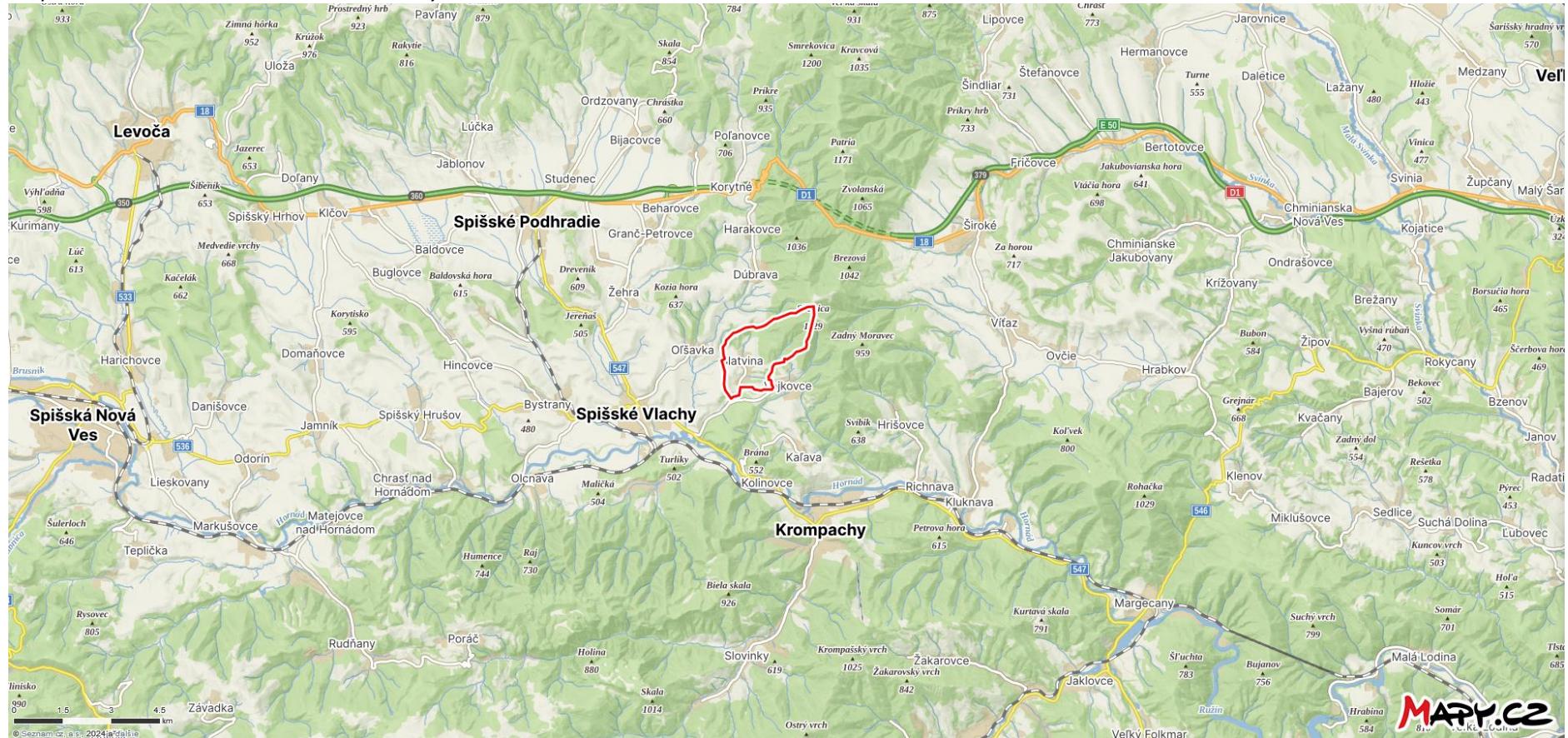
Samosprávny kraj:	Košický
Okres:	Spišská Nová Ves
Historický región:	Spiš
Poloha obecného úradu:	48.961150°N, 20.842062°E
Nadm. výška pri obec. úrade:	457 m.n.m.
Rozloha katastra:	441 ha k 31.12.2023
Počet obyvateľov:	303 k 31.12.2023
Hustota obyvateľstva:	69 obyv./km ²
PSČ:	053 61
Evidenčné číslo vozidiel:	SN (do 31.12.2022)

Oficiálne kontakty

Adresa:	Obec Slatvina Obecný úrad č. 63 053 61 Slatvina
Web:	www.slatvina.eu
Email:	obecslatvina@gmail.com
Telefón:	0948 457 805
IČO:	00 329541

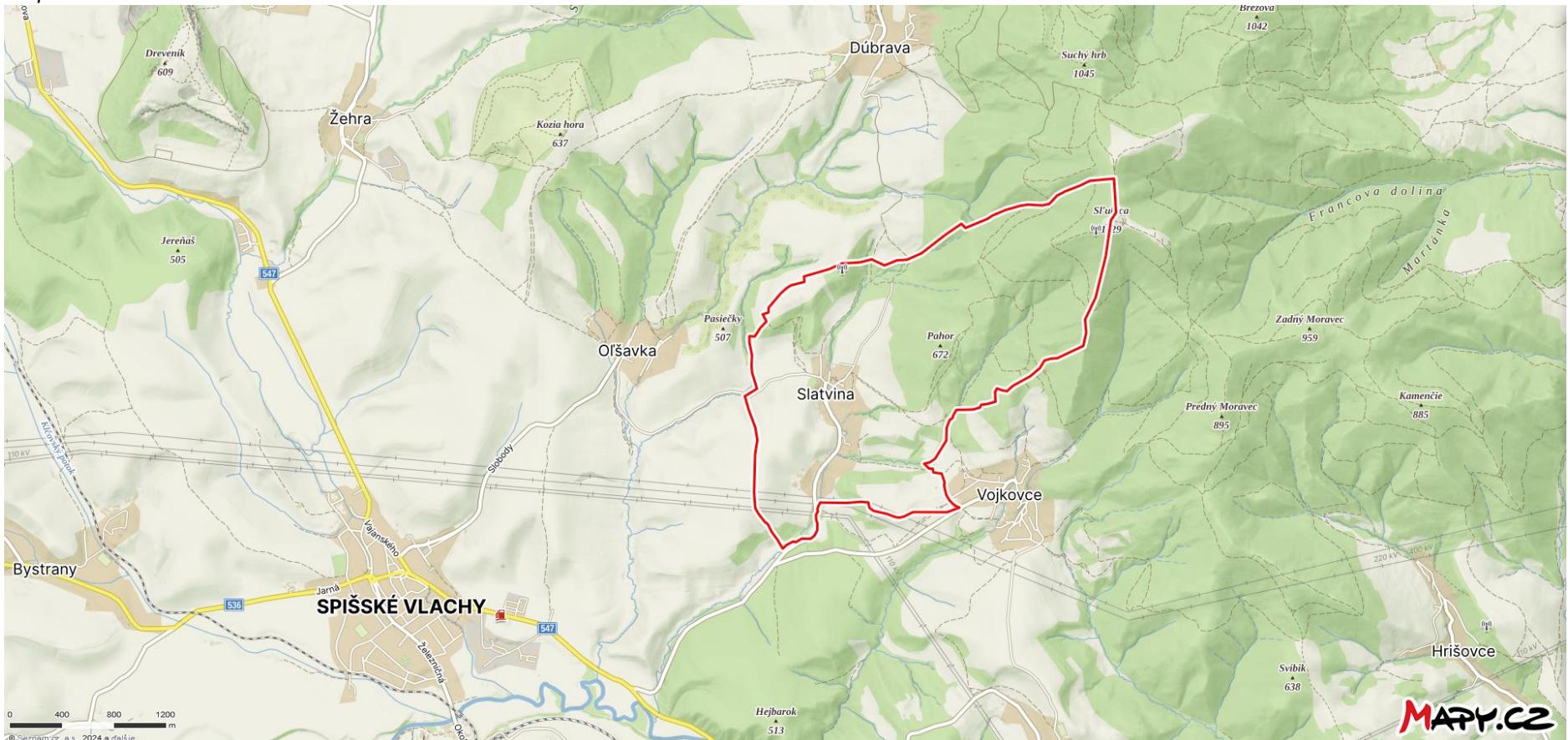
Mapa 1: Poloha obce Slatvina - širšie vzťahy

Zdroj: mapy.cz

Mapa 2: Poloha obce Slatvina voči susediacim obciam

Zdroj: mapy.cz

OBSAH

ÚVOD	7
ANALYTICKÁ ČASŤ	8
A.I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	9
Poloha katastrálneho územia a prírodné pomery	9
Kvalita životného prostredia	10
Ochrana prírody a krajiny.....	10
Ochrana pred povodňami	10
Odpadové hospodárstvo.....	10
Obyvateľstvo	10
Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva	10
Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia a veku	13
Národnostná a konfesionálna štruktúra	15
Vzdelanostná štruktúra	15
Nezamestnanosť	16
Domový a bytový fond	19
Dopravná infraštruktúra	21
Technická infraštruktúra	21
Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra, služby	21
Školstvo, kultúrno-spoločenský život a šport	22
Administratívno-správne služby	23
Bezpečnosť v obci	23
Hospodárske pomery	23
Polohová atraktivita územia	23
Poľnohospodárstvo a priemysel	24
Cestovný ruch	25
Finančné hospodárenie.....	25
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA.....	27
Štrukturálne fondy v programovom období 2021-2027.....	28
Zmena klímy	30
STEEP analýza.....	30
A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	32
SWOT analýza.....	32
Kľúčové faktory a disparity územia	33
B-STRATEGICKÁ ČASŤ	34
STRATEGICKÁ VÍZIA A HLAVNÝ CIEĽ OBCE	36
STRATÉGIA ROZVOJA	36
C-PROGRAMOVÁ ČASŤ.....	40
OPATRENIA A PROJEKTOVÉ ZÁMERY PODĽA PRIORITYNÝCH OBLASTÍ.....	41

SÚBOR UKAZOVATEĽOV, VÝSLEDKOV A DOPADOV	45
D-REALIZAČNÁ ČASŤ.....	48
AKČNÝ PLÁN OBCE	49
ADMINISTRATÍVNE, ORGANIZAČNÉ A INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE PHSR.....	51
STRUČNÝ POPIS KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE.....	51
SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA.....	51
E-FINANČNÁ ČASŤ	53
INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN.....	54
MODEL VIACZDROJOVÉHO FINANCOVANIA A FINANČNÝ RÁMEC.....	55
SYSTÉM HODNOTENIA A ZARAĎOVANIA PROJEKTOVÝCH ZÁMEROV DO FINANCOVANIA	59
ZÁVER	60
PRÍLOHY	61
ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PHSR	62
ZOZNAM SKRATIEK POUŽITÝCH V PHSR	63
ZOZNAM MÁP, TABULIEK, GRAFOV, OBRÁZKOV A FORMULÁROV	64

Úvod

Obecná samospráva v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja tvorí integrálnu súčasť regionálnej politiky a regionálneho rozvoja. Integrálnou súčasťou regionálnej politiky sa stala najmä v súvislosti s rozsiahloou decentralizáciou verejnej správy, ktorá sa na Slovensku uskutočnila po prelome milénií a ktorou na obecné samosprávy prešlo obrovské množstvo kompetencií, zodpovednosti a taktiež financií, predstavujúcich významnú časť verejných financií. Samosprávy tak v oblasti vytvárania podmienok pre hospodársky a sociálny rozvoj územia majú svoje nezastupiteľné postavenie. Či už v rámci svojich originálnych kompetencií alebo preneseného výkonu štátnej správy, obce zabezpečujú výkony a služby vo verejnom záujme. Z tohto dôvodu je potrebné venovať veľkú pozornosť a úsilie koncipovaniu rozvojových stratégii samospráv.

Dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slatvina na roky 2024-2030“ (ďalej len „PHSR“) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskej a sociálnej situácie stanovuje strategické ciele a priority v záujme budúceho rozvoja obce. Je prostriedkom na napínanie vízie ďalšieho smerovania obce. Týmto programom sa uskutočňuje podpora rozvoja na lokálnej úrovni s dôrazom na hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť. Ide o program cielených opatrení, navrhnutý pre stimulovanie rozvoja obce v strednodobom horizonte.

Cieľom tohto dokumentu je navrhnúť funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce so zreteľom na potreby jej obyvateľov. Tento dokument formuluje tak strategické ciele, ako aj konkrétné opatrenia a aktivity, realizáciou ktorých budú tieto ciele naplnené. PHSR nie je uzavretý dokument bez možnosti zmien. Práve naopak, je dokumentom živým, otvoreným, ktorý môže byť v prípade potreby kedykoľvek aktualizovaný, dopĺňovaný a upravovaný. Jeho význam a využitie spočíva predovšetkým v tom, že je spracovaný na základe prieskumu názorov a potrieb volených orgánov obce, jej obyvateľov, záujmových skupín, ako aj za spoluúčasti miestnych aktérov a odborníkov.

Ambíciou dokumentu je podať odpovede na tri základné a najdôležitejšie otázky:

1. Akí sme a kde sa nachádzame?
2. Kam sa chceme dostať?
3. Ako sa tam dostaneme?

Cieľom analytickej časti je identifikácia rozvojových faktorov a disparít obce (akí sme a kde sa nachádzame). Následne je v strategickej časti sformulovaná vízia, ktorá dáva odpoveď na druhú otázku (kam sa chceme dostať). Spôsob ako sa tam dostať je stanovený v stratégii rozvoja, ktorej úspešné naplnenie bude závislé od úspešnosti realizácie opatrení a aktivít, definovaných v programovej časti dokumentu.

Pri vypracovaní tohto programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa zohľadnili priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých jeho obyvateľov. V záujme naplnenia dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR zameranej na rozvoj obcí, miest a regiónov, na zvyšovanie ich výkonnostného potenciálu a konkurencieschopnosti Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stanovuje strategický cieľ: Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnem zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.

Analytická časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Analytická časť PHSR obsahuje komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie – analýzu aktuálneho stavu, v akom sa obec nachádza. Definuje vnútorný potenciál územia a limitujúce faktory rozvoja obce. Sú v nej prezentované odhady budúceho vývoja obce, ako aj možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia.

A.I Analýza vnútorného prostredia

Poloha katastrálneho územia a prírodné pomery

Obec Slatvina leží v Košickom kraji, v okrese Spišská Nová Ves. V rámci Košického kraja Jej katastrálne územie susedí s katastrálnymi územiami obcí Olšavka, Vojkovce a mesta Spišské Vlachy. Na severe ešte susedí s obcou Dúbrava, ktorá už ale administratívne patrí do Prešovského kraja.

Geologická stavba územia je celkom pestrá – západná časť územia je tvorená vrchnou kriedou a vnútrokarpatským paleogénom (ide o flyš – pieskovce a vápnité ílovce, reprezentované najmä hutnianskym a zubereckým súvrstvím). Východná časť územia je tvorená mladším a starším paleozoikom, pre ktoré sú typické zlepence, pieskovce, bridlice, ruly, pararuly, svory, migmatity, kyslé vulkanity a zriedkavo aj uhlie.

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí katastrálne územie obce do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorné Západné Karpaty, Fatransko-tatranskej oblasti. V rámci tejto oblasti prechádza územím obce hranica medzi jej dvoma celkami. Západná časť katastrálneho územia patri do celku Hornádska kotlina a v rámci tohto celku zasahuje do katastra obce podcelok Hornádske podolie (s rovnomenou geomorfologickou jednotkou). Východná časť katastrálneho územia patri do celku Branisko a v rámci tohto celku zasahuje do katastra obce podcelok Sľubica (s rovnomenou geomorfologickou jednotkou).

Hydrologicky patrí kataster obce do úmoria Čierneho mora a povodia Hornádu. Sústavu vodných tokov v území tvoria predovšetkým Slatinský potok (ľavostranný prítok Hornádu) a jeho ľavostranný prítok Buglovec. Tie sú dopĺňané sústavou bezmenných vodných tokov. Vodné toky na území obce majú dažďovo-snehový režim odtoku s najvyššou vodnosťou v marci až apríli (s najvyššími prietokmi v marci) a najnižšou vodnosťou v septembri. Západná časť katastra obce leží v hydrogeologickom rajóne PQ 115 (paleogén Hornádskej a časti Popradskej kotliny), východná časť leží v rajóne MG 121 (mezozoikum a paleozoikum Braniska).

Takmer celé územie obce patrí do mierne teplej klimatickej oblasti, okrsku M2 (mierne teplý, mierne vlhký, so studenou zimou, dolinový/kotlinový). Severovýchodný výbežok katastrálneho územia prechádza do chladnej klimatickej oblasti, okrsku C1 (mierne chladný, veľmi vlhký). Územie obce je reálne bohaté na vlahu – priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje na úrovni od cca 550 mm (v západnej časti územia) do 800 mm (vo východnej časti územia). V januári dosahuje úhrn zrážok do 30 mm, v júli cca 80 - 100 mm.

Z pôdnych typov sa v katastri obce nachádzajú najmä kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre (zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín). V západnej časti územia sa vyskytujú aj kambizeme modálne a kultizemné nasýtené, sprievodné kambizeme pseudoglejové (zo zvetralín pieskovcovovo-ílovcových hornín), vo východnej časti ešte podzoly kambizemné, sprievodné rankre a litozeme (z ľahších zvetralín kyslých hornín).

Z hľadiska fytogeografického členenia patrí západná časť katastra obce do ihličnej fytogeograficko-vegetačnej zóny, okresu Hornádska kotlina, východná časť do bukovej zóny, okresu Branisko. Potenciálnej prirodzenou vegetáciou územia sú najmä karpatské dubovo-hrabové lesy a bukové a jedľovo-bukové lesy. Zoogeografické členenie terestrického biocyklu zaraduje územie obce do provincie listnatých lesov (podkarpatský úsek).

Kvalita životného prostredia

Ochrana prírody a krajiny

Z aspektu územnej ochrany prírody leží kataster obce Slatvina v území s I. stupňom ochrany prírody a krajiny (ktorým je podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny územie celej Slovenskej republiky). Priamo v katastri obce sa nenachádzajú žiadne veľkoplošné ani maloplošné chránené územia ani prvky ochrany prírody s 2. alebo vyšším stupňom ochrany.

Z hľadiska medzinárodných chránených území, patriacich do siete NATURA 2000, nezasahuje do katastra obce Slatvina žiadne Chránené vtáchie územie ani územie európskeho významu.

Podľa Informačného systému environmentálnych záťaží, vedeného Ministerstvom životného prostredia SR, nie sú na území obce Slatvina evidované žiadne environmentálne záťaže.

Ochrana pred povodňami

Z hľadiska ochrany pred povodňami sa v katastri obce Slatvina nachádza viacero problémových lokalít s potenciálom záplav. Ide najmä o povodie Slatinského potoka, pretekajúceho obcou, ktorý sa pri výdatnejších zrážkach a prívalových dažďoch občasne vylieva a spôsobuje problémové situácie. Je preto vhodné vykonať na ňom potrebné úpravy. Čiastočné problémy spôsobuje aj spodná voda.

S ohľadom na zmenu klímy a čoraz častejšie extrémne prejavy počasia je však namieste realizovať v obci rôzne protipovodňové a vodozádržné opatrenia, spolu s celým komplexom ďalších adaptačných opatrení v dôsledku zmeny klímy.

Odpadové hospodárstvo

Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov. Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu je veľmi dobrá, za rok 2023 dosiahla 69 %. Obec teda v tomto ukazovateli už teraz plní ciele v oblasti nakladania s odpadmi, stanovené pre Slovenskú republiku (dosiahnuť mieru recyklácie na úrovni 60 %).

Na zber zmesového komunálneho odpadu sa používajú KUKA nádoby alebo veľkoobjemové kontajnery (VOK). V obci je zavedený kalendárkový systém zberu zmesového odpadu – všetky nádoby na zmesový odpad sa využívajú v pravidelných intervaloch. Na triedený zber papiera, plastov, kovov, skla a kompozitných obalov sa používajú plastové vrecia alebo kontajnery. Na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu zabezpečila samospráva obce do každého rodinného domu domáci kompostér.

Obyvateľstvo

Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka zobrazuje základné parametre stavu a pohybu obyvateľstva obce Slatvina za posledných 10 rokov. Počet obyvateľov sa v tomto období znížil o 19 (z 322 v roku 2014 na 303 v roku 2023).

Tabuľka 1: Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet obyvateľov (k 31.12.)	322	331	329	334	328	319	314	309	304	303
Živonarodení	4	6	3	6	2	1	2	3	3	2
Zomrelí	1	2	5	3	4	4	5	6	5	7

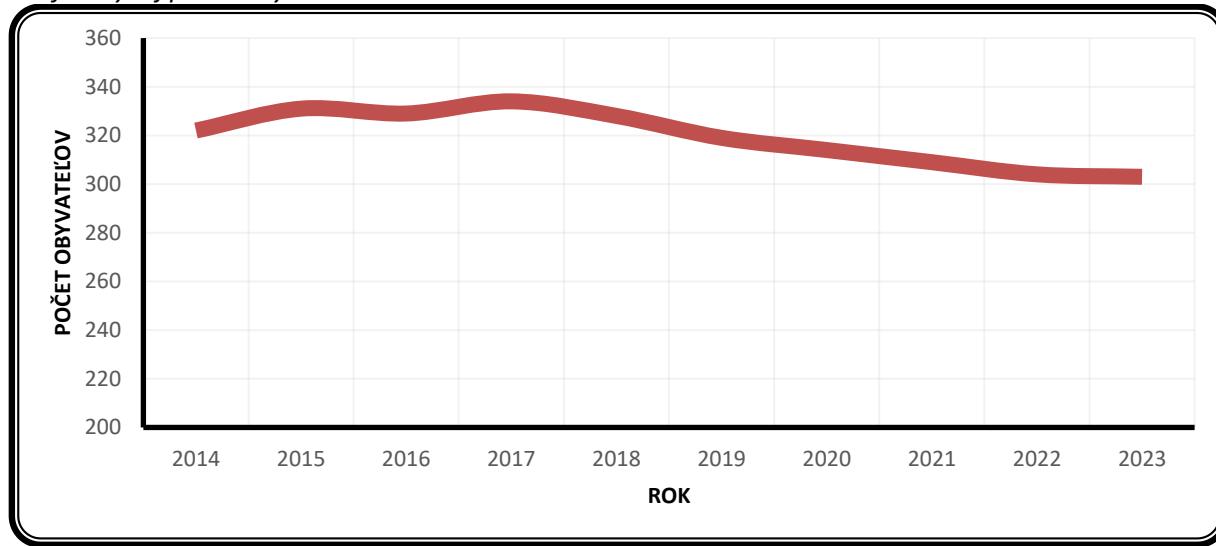

Bilancia prirodzeného pohybu	3	4	-2	3	-2	-3	-3	-3	-2	-5
Pristáhovaní	10	6	6	4	2	0	3	7	5	14
Vystáhovaní	5	1	6	2	6	6	5	3	8	10
Migračné saldo	5	5	0	2	-4	-6	-2	4	-3	4
Bilancia celkového pohybu	8	9	-2	5	-6	-9	-5	1	-5	-1
Hr.m. životorenosť (%)	12,4	18,1	9,1	18,0	6,1	3,1	6,4	9,7	9,9	6,6
Hr.m. úmrtnosť (%)	3,1	6,0	15,2	9,0	12,2	12,5	15,9	19,4	16,4	23,1
Hr.m. prirodzeného prírastku (%)	9,3	12,1	-6,1	9,0	-6,1	-9,4	-9,6	-9,7	-6,6	-16,5
Hr.m. imigrácie (%)	31,1	18,1	18,2	12,0	6,1	0,0	9,6	22,7	16,4	46,2
Hr.m. emigrácie (%)	15,5	3,0	18,2	6,0	18,3	18,8	15,9	9,7	26,3	33,0
Hr.m. migračného salda (%)	15,5	15,1	0,0	6,0	-12,2	-18,8	-6,4	12,9	-9,9	13,2
Hr.m. celkového prírastku (%)	24,8	27,2	-6,1	15,0	-18,3	-28,2	-15,9	3,2	-16,4	-3,3

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné prepočty

Vývoj počtu obyvateľov obce Slatvina za ostatných 10 rokov má mierne klesajúci trend. V porovnaní s rokom 2014 bol počet obyvateľov obce na konci roku 2023 o 6 % nižší.

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov obce Slatvina

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Úroveň natality za posledných 10 rokov mala pomerne nevyrovnaný priebeh, keď sa pohybovala v rozmedzí cca 3-18 % (čo je však v obciach s takýmto nízkym počtom obyvateľov prirodzené). Počet narodených detí sa v obci medziročne pohyboval v rozmedzí 1-6. Priemerná hodnota ukazovateľa hrubej miery životorenosti za celé hodnotené obdobie, teda za posledných 10 rokov, bola v Slatvine 9,9 %. Obec teda v tomto ukazovateli dosahuje priemerné hodnoty. Pre porovnanie, v okrese Spišská Nová Ves sa hr. m. životorenosť pohybuje na úrovni cca 12,0 %, v Košickom kraji 10,0 % a v Slovenskej republike na úrovni cca 9,0 %.

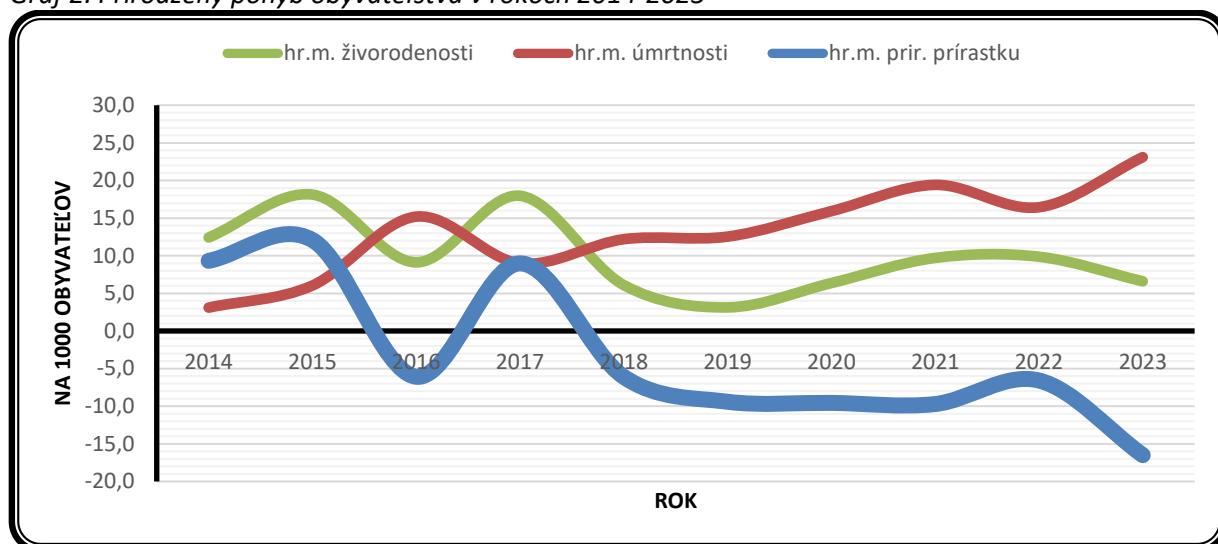
Medziročný vývoj počtu zomrelých mal, podobne ako u živonarodených, taktiež menej vyrovnaný priebeh. Najmenej zomrelých za posledných 10 rokov bolo v roku 2014 (1 osoba), najviac v roku 2023 (7 osôb). Úroveň mortality sa teda pohybovala v rozmedzí od 3,1 po 23,1 %, pričom priemer za

posledných 10 hodnotených rokov bol v Slatvine až 13,3 %. V obci teda môžeme pozorovať vyššiu mieru úmrtnosti akú má Slovenská republika (cca 10,0 %), Košický kraj (10,0 %) i okres Spišská Nová Ves (cca 8,5 %).

Takéto hodnoty hrubej miery živorodenosti a hrubej miery úmrtnosti sa odzrkadľujú v bilancii prirodzeného pohybu obyvateľstva Slatviny. Obec bola počas väčšiny hodnoteného obdobia populačne stratová (7x), pozitívnu bilanciu prirodzeného pohybu zaznamenala len 3x. Hrubá miera prirodzeného prírastku sa v posledných 10 rokoch pohybovala v rozmedzí od -16,5 % po 12,1 %. Z dôvodu takejto kombinácie natality s mortalitou bola reprodukcia obyvateľstva za posledných 10 rokov neefektívna. Celkovo možno konštatovať, že prirodzenými populačnými procesmi dochádzalo v obci k úbytku obyvateľov.

Graf 2: Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2014-2023

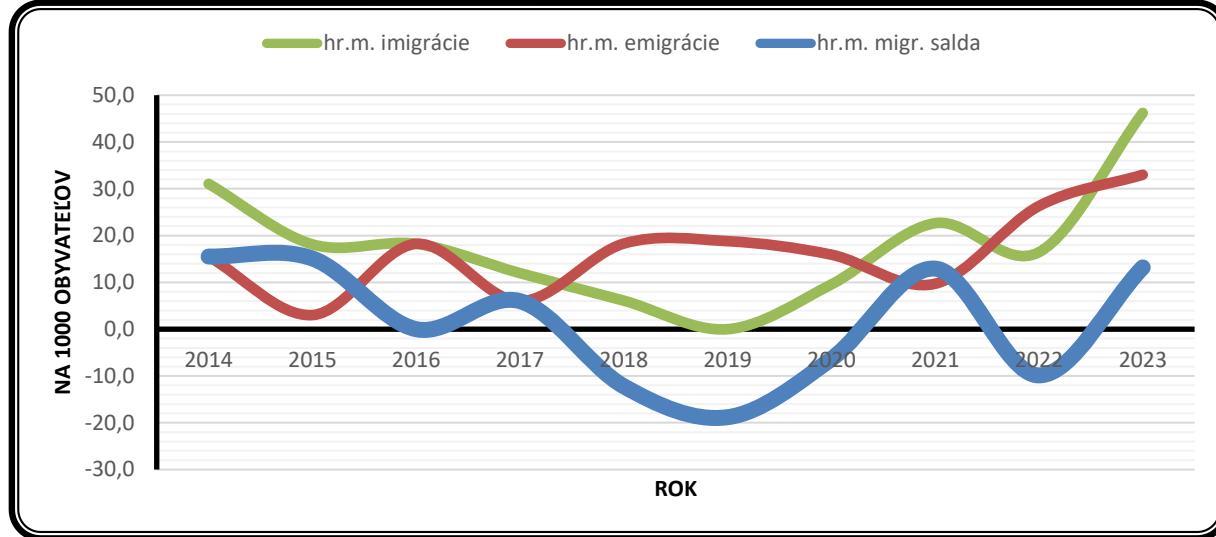
Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Zatiaľ čo vývoj prirodzeného pohybu je v obci negatívny, vývoj z hľadiska migračného pohybu už takým nie je. Hrubá miera imigrácie sa v obci za posledných 10 rokov pohybovala v priemere na úrovni 18,0 % (priemerne sa ročne pristáhalo 5,7 osoby). Hrubá miera emigrácie v hodnotenom období dosahovala mierne nižšie hodnoty, pričom jej priemerná úroveň bola 16,5 % (v priemere 5,2 vystahovaných osôb ročne).

Výsledkom hore uvedených procesov bol mierne priaznivý vývoj migračného salda, ktoré sa pohybovalo v rozmedzí od -6 osôb v roku 2019 po +5 osôb v rokoch 2014 a 2015. Kladné migračné saldo obec zaznamenala 5x, v roku 2016 bolo migračné saldo nulové a 4x bolo migračné saldo záporné. Väčšinu hodnoteného obdobia teda obec vykazuje pozitívnu bilanciu migračného salda. Možno teda konštatovať, že trend vývoja za posledných 10 rokov je mierne priaznivý.

Graf 3: Migráčny pohyb obyvateľstva v rokoch 2014-2023

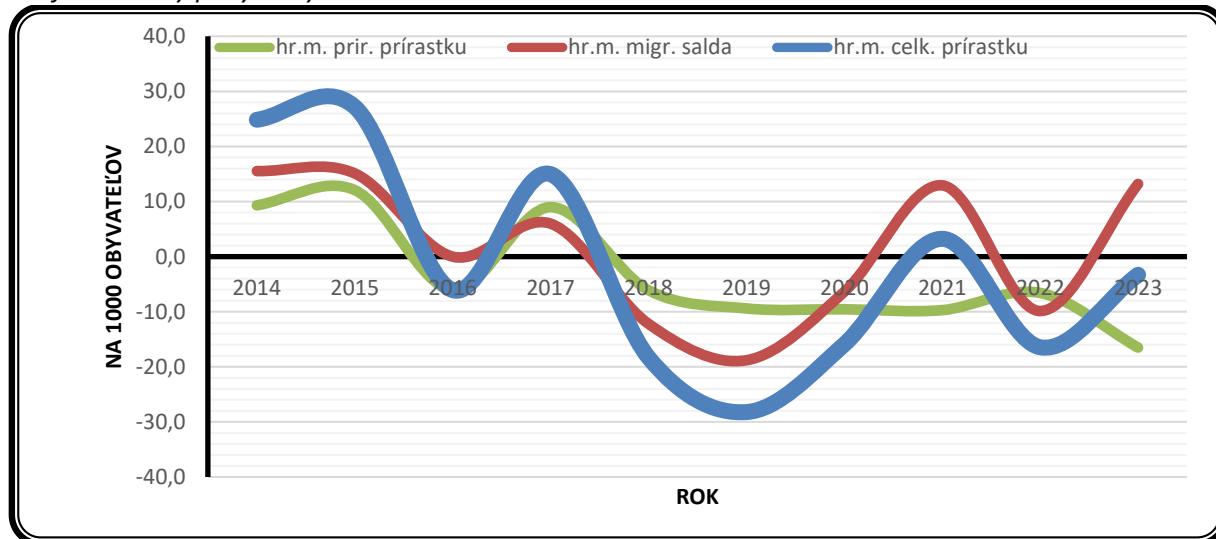

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Hrubá miera prirodzeného prírastku dosahovala počas väčšiny hodnoteného obdobia záporné hodnoty (viac ľudí v týchto rokoch zomrelo ako sa ich narodilo), čiže prirodzenými populačnými procesmi počet obyvateľov poväčšine klesal. Naproti tomu, hrubá miera migračného salda dosahovala väčšinou kladné hodnoty, znamenajúce migračný prírastok obyvateľstva (viac ľudí sa do obce v danom roku pristáhalo ako sa z nej vystáhalo).

Výsledkom kombinácie vyššie popísaných prirodzených populačných procesov a migračných procesov je celkový úbytok obyvateľov obce Slatvina. Celkovú situáciu ohľadne populačného vývoja v obci možno teda hodnotiť negatívne (kedže počet obyvateľov zo strednodobého hľadiska klesá).

Graf 4: Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2014-2023

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia a veku

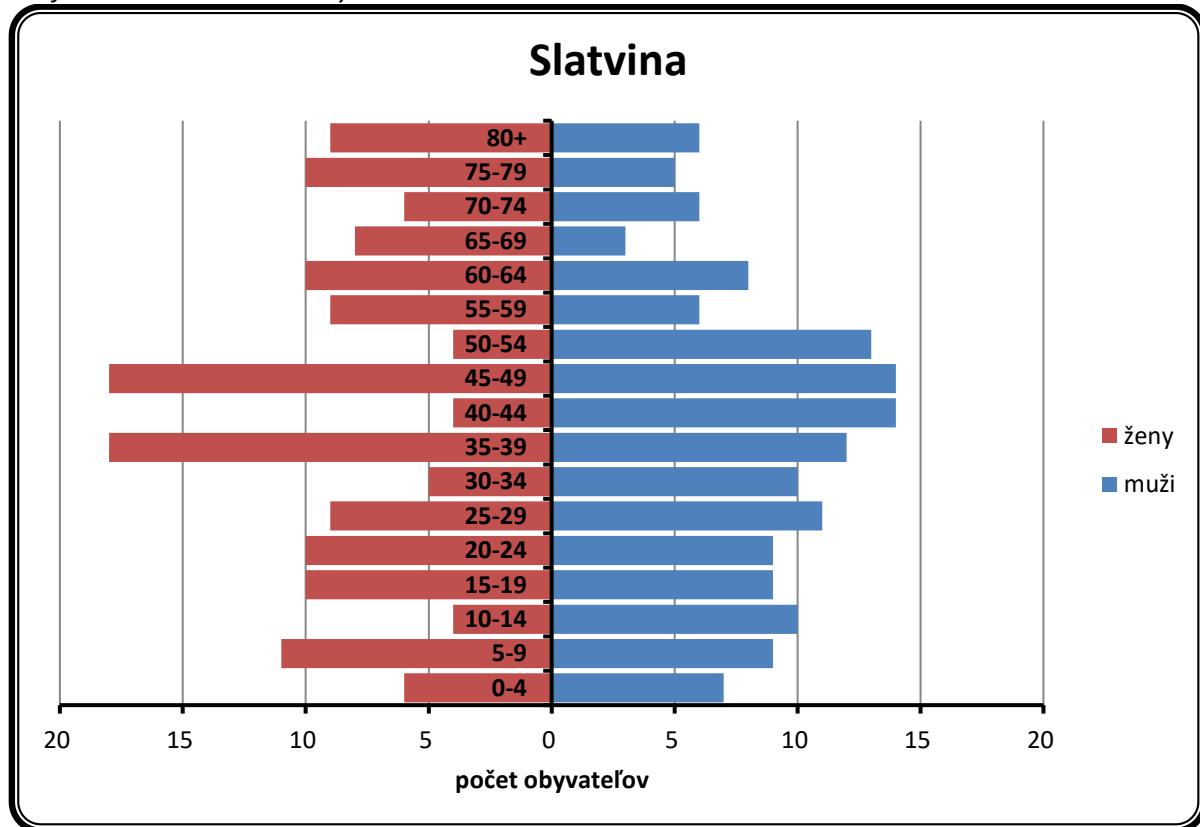
Veková pyramída obyvateľstva Slatviny ukazuje, že v obci sa z pohľadu demografickej reprodukcie nachádza regresívny typ populácie, keďže početnosť predreprodukčnej zložky (0-14 r.) nedosahuje početnosť poreprodukčnej (nad 50 r.) zložky obyvateľstva (v pomere 47 k 103 k 31.12.2023). Najvyššie zastúpenie v štruktúre obyvateľstva Slatviny majú vekové skupiny (podľa poradia) 45-49 ročných (32 obyvateľov), 35-39 ročných (30) a 25-29 spolu s 5-9 ročnými (zhodne po 20 obyvateľov). K 31.12.2023

tu spomedzi 303 obyvateľov žilo 47 detí do 14 rokov a 53 seniorov vo veku nad 65 rokov. Zo spomínaných 303 obyvateľov tu k uvedenému dátumu žilo 152 mužov a 151 žien.

V nadväznosti na typ vekovej pyramídy a typ populácie možno konštatovať, že z dlhodobého hľadiska bude prostredníctvom prirodzeného pohybu počet obyvateľov obce (pri nezmenených podmienkach) klesať.

Graf 5: Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12.2023

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Obyvateľstvo obce starne. Ako vidieť z nasledujúcej tabuľky, priemerný vek obyvateľstva sa za ostatných 10 rokov zvýšil z 39,75 na 41,29 rokov. V porovnaní s priemerom Slovenskej republiky žije v obci trochu mladšie obyvateľstvo, to zároveň starne mierne pomalším tempom ako je priemer SR.

Tabuľka 2: Vývoj priemerného veku obyvateľstva

Priemerný vek / rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Slatvina	39,75	39,93	40,40	39,99	40,64	41,52	42,01	42,24	42,21	41,29
Slovenská republika	39,87	40,13	40,37	40,59	40,82	41,06	41,26	41,39	41,62	41,91

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

V štruktúre obyvateľstva vo vzťahu k ekonomickej aktivite, teda podľa produktívnych vekových skupín, prevláda poproductívna zložka (65+ r.) nad predprodukívou zložkou (0-14 r.) obyvateľstva, pričom podiel produktívnej zložky je 67,0 %.

Tabuľka 3: Veková štruktúra obyvateľov podľa produktívnych vekových skupín

k 31.12.2023	Počet obyvateľov	Veková štruktúra obyvateľov					
		počet			podiel (%)		
		0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
Slatvina	303	47	203	53	15,5	67,0	17,5

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Národnostná a konfesionálna štruktúra

Národnostné zloženie obyvateľstva Slatviny bolo v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 takmer homogénne, keďže v ňom podľa jeho výsledkov výrazne dominovala slovenská národnosť s 99,4 % obyvateľov (306 z 308 osôb).

Tabuľka 4: Štruktúra obyvateľov podľa národnosti

Národnosť	Počet obyvateľov	Podiel (%)
slovenská	306	99,4
maďarská	1	0,3
nezistená	1	0,3
SPOLU	308	100,0

Zdroj: SODB 2021

V konfesionálnej štruktúre obyvateľstva v čase Sčítania 2021 výrazne dominovalo rímskokatolícke vierovyznanie s 90,9% obyvateľov (280 z 308 obyvateľov). K žiadnemu náboženstvu sa nehlásilo 6,8 % obyvateľov obce (21 osôb) a u 0,3 % obyvateľov (1 osoby) príslušnosť ku konfesiám zistená nebola (SODB 2021).

Tabuľka 5: Štruktúra obyvateľov podľa náboženského vyznania

Konfesia	Počet obyvateľov	Podiel (%)
bez náboženského vyznania	21	6,8
Rímskokatolícka cirkev	280	90,9
Evanjelická cirkev augsburgského vyznania	1	0,3
Gréckokatolícka cirkev	1	0,3
Pravoslávna cirkev	1	0,3
Kresťanské zbory	1	0,3
budhizmus	1	0,3
ad hoc hnutia	1	0,3
nezistené	1	0,3
SPOLU	308	100,0

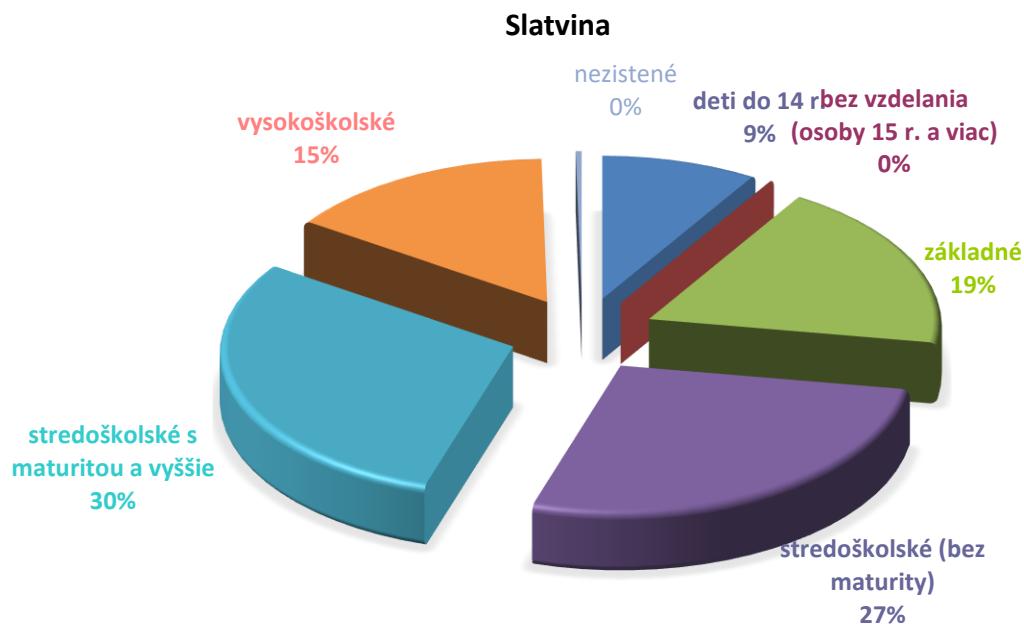
Zdroj: SODB 2021

Vzdelanostná štruktúra

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 (SODB 2021) malo v tom čase (k 1.1.2021) 19 % obyvateľov obce ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie len základné vzdelanie (tzn. osoby vo veku 15 rokov a viac, ktoré neukončili žiadne vzdelanie + osoby s ukončeným základným vzdelaním). Stredoškolské vzdelanie bez maturity (max. výučný list) malo 27 % a stredoškolské vzdelanie s maturitou a vyššie 30 % obyvateľov Slatviny. Vysokoškolské vzdelanie v roku 2021 malo 15 % obyvateľov obce.

Graf 6: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania

Zdroj: SODB 2021

Nezamestnanosť

Výrazným sociálno-ekonomickým javom spojeným s existenciou trhu práce je nezamestnanosť. Tá predstavuje jednak vážny ekonomický problém, pretože reprezentuje stratenú potenciálnu hodnotu celej ekonomiky, no zároveň je i významným sociálnym indikátorom, pretože, ako to dokazujú viaceré štúdie, je spojená s takými spoločenskými javmi, ako je zvýšená rozvodosť, kriminalita, zlé mentálne a fyzické zdravie, rôzne sociálno-patologické javy a pod.

Existencia nezamestnanosti má teda silný vplyv na život samotných nezamestnaných. Strata zamestnania prináša pre jednotlivca rôzne negatívne dôsledky, ktoré sa netýkajú len poklesu životnej úrovne, spojeného s poklesom príjmu, ale aj výrazných zmien v každodennom živote, spoločenských vzťahoch, hodnotách, v sociálnych inštitúciach (najmä v rodine). Nezamestnaní majú menej priestoru pre prijímanie zásadných rozhodnutí o svojom živote a menšiu šancu rozvíjať svoje zručnosti. S výskytom nezamestnanosti, najmä dlhodobej, hrozí pre jednotlivca riziko asociálneho správania, spôsobené nadbytkom času, nudou, nedostatkom programu a povinností a vylúčením zo spoločnosti. Medzi najcitlivejšie a najzávažnejšie dôsledky nezamestnanosti patrí výskyt chudoby. Chudoba a nezamestnanosť sú totiž veľmi úzko korelujúce fenomény, spôsobujúce jednotlivcom ľahké sociálne a psychologické dôsledky.

Počet uchádzačov o zamestnanie sa v obci Slatvina za posledných 10 rokov pohyboval v rozmedzí 6 až 21. Miera nezamestnanosti sa teda v obci v ostatnom období pohybovala v rozpätí od 3,7 % (2018 a 2021) po 13,0 % (2015), pričom k 31.12.2023 bola na úrovni 6,2 %. Pre porovnanie, k 31.12.2023 bola miera nezamestnanosti vo Košickom kraji na úrovni 9,0 % a v Slovenskej republike 6,1 %.

Podiel uchádzačov o zamestnanie v produktívnom veku² na celkovom počte obyvateľov v produktívnom veku bol k 31.12.2023 v okrese Spišská Nová Ves na úrovni 6,4 %, v Košickom kraji 6,5 % a v Slovenskej republike 4,7 %. V okolitých okresoch, s ktorými okres Spišská Nová Ves susedí, bol tento podiel nasledovný: Poprad 4,6 %, Levoča 7,1 %, Gelnica 7,6 % a Rožňava 11,2 %.

² Od roku 2023 už UPSVaR nezverejňuje za okresy SR ukazovateľ „miera nezamestnanosti“ (ktorý sa vypočítava na základe počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov v okrese), ale iný ukazovateľ – „Podiel UoZ v produktívnom veku na obyvateľstve v produktívnom veku“ v danom okrese (ako sám názov napovedá – ukazovateľ sa vypočítava na základe počtu obyvateľov v produktívnom veku; udáva sa taktiež v %). Tento „nový“ ukazovateľ býva oproti miere nezamestnanosti spravidla o cca 1 až 3 p.b. nižší (v závislosti od územnej jednotky).

Tabuľka 6: Vývoj nezamestnanosti v obci

k 31.12.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet UoZ	20	21	16	10	6	10	7	6	10	10
Miera nezamestnanosti* (%)	12,3	13,0	9,9	6,2	3,7	6,2	4,3	3,7	6,2	6,2

* Na výpočet miery nezamestnanosti bol použitý údaj o ekonomickej aktívnom obyvateľstve v obci zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021.

Zdroj: SODB 2021, UPSVaR, vlastné spracovanie

Na konci roku 2023 bolo v obci Slatvina prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaných 10 uchádzačov o zamestnanie. Z tohto počtu bolo 6 mužov a 4 ženy. Ako ukazuje nasledujúca tabuľka, rozloženie UoZ podľa jednotlivých vekových skupín je rovnomenné. V obci teda neexistuje žiadna veková skupina, ktorá by bola v porovnaní s inými výraznejšie marginalizovaná.

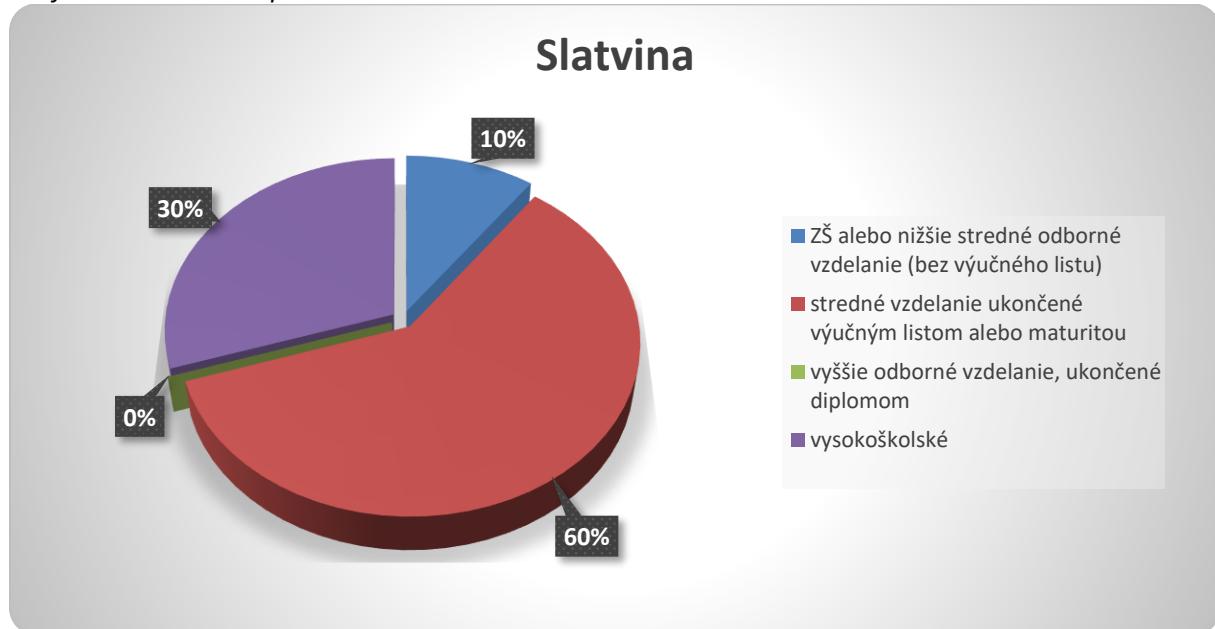
Tabuľka 7: Štruktúra UoZ podľa veku k 31.12.2023

do 19 r.		20-29 r.		30-39 r.		40-49 r.		50-59 r.		nad 60 r.		UoZ spolu	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
0	0,0	2	20,0	3	30,0	2	20,0	2	20,0	1	10,0	10	100

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že so zvyšujúcim stupňom dosiahnutého vzdelania sa pre jednotlivých obyvateľov zvyšuje pravdepodobnosť uplatnenia na trhu práce. Z tohto hľadiska je v Slatvine pozitívou skutočnosť, že z 10 uchádzačov o zamestnanie na konci roku 2023 bol len 1 UoZ taký, ktorý mal najvyššie ukončené vzdelanie základnú školu alebo nižšie stredné odborné vzdelanie (bez výučného listu).

Graf 7: Štruktúra UoZ podľa vzdelania k 31.12.2023

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

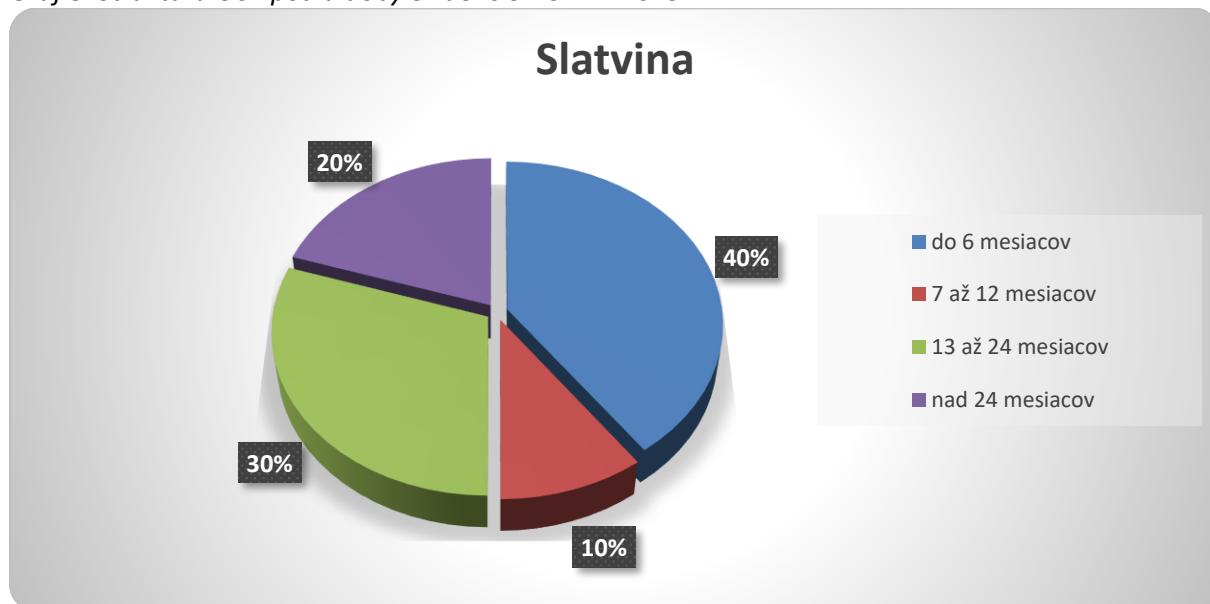
Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie patrí medzi najvýznamnejšie parciálne indikátory, poukazujúce na „zdravie“ ekonomickej a sociálnej sféry v tom – ktorom regióne. S nepriaznivou štruktúrou UoZ podľa doby evidencie (tzn. s vysokým podielom dlhodobo

nezamestnaných osôb – nad 12 mesiacov) sa spájajú výrazné problémy ekonomického a sociálneho charakteru (vysoké sociálne dávky, „neschopnosť“ zamestnať takýchto obyvateľov, chudoba, sociálno-patologické javy a pod.). Z hľadiska štruktúry uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie sa sleduje predovšetkým podiel dlhodobo nezamestnaných osôb na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie, keďže dlhodobá nezamestnanosť patrí medzi výrazne negatívne ukazovatele socioekonomickej rozvoja (resp. zaostalosti) daného regiónu.

V Slovenskej republike sa podiel krátkodobo nezamestnaných (menej ako 7 mesiacov) v roku 2023 pohyboval na úrovni cca 40 %, podiel strednodobo nezamestnaných (7 – 12 mesiacov) na úrovni cca 18 % a podiel dlhodobo nezamestnaných až okolo úrovne 41 % (pričom Slovenská republika a špeciálne regióny východného Slovenska vykazujú dokonca najvyšší podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov v rámci všetkých regiónov Európskej únie). V Slatvine bol k 31.12.2023 podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov (nad 12 mesiacov) 50 %, pričom 20 % (2 UoZ) z celkového počtu UoZ bolo nezamestnaných viac ako 2 roky.

Graf 8: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.12.2023

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa klasifikácie zamestnaní nám zatrieduje nezamestnaných do skupín podľa toho, aký charakter malo pracovné miesto, ktoré zaujímal terajší uchádzač o zamestnanie bezprostredne pred tým, než bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Jednotlivé zamestnania sú v tejto štruktúre rozdelené do tried podľa charakteru práce, zložitosti, zodpovednosti a kvalifikačnej náročnosti práce. Pri tejto štruktúre sa dôraz kladie na charakter pracovného miesta a nie na to, či zamestnanec v konkrétnom zamestnaní je viac alebo menej kvalifikovaný ako iný zamestnanec v rovnakom zamestnaní.

Najvyšší podiel v štruktúre UoZ podľa klasifikácie zamestnaní majú v Slatvine osoby, ktoré bezprostredne pred zaradením do evidencie boli bez zamestnania (6 z 10 UoZ; 60,0 %). To sú tie osoby, ktoré doposiaľ ešte nikdy nepracovali (teda absolventi, ženy, ktoré boli hneď po skončení štúdia na materskej/rodičovskej dovolenke, dlhodobo nezamestnané osoby, ktoré si od ukončenia školy doteraz žiadne zamestnanie nenašli a pod.).

Tabuľka 8: Štruktúra UoZ podľa profesie (SK ISCO-08) vykonávanej bezprostredne pred zaradením do evidencie (k 31.12.2023)

Trieda ISCO-08	Počet UoZ	Podiel (%)
0 - Príslušníci ozbrojených síl	0	0,0
1 - Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci	1	10,0
2 - Špecialisti	0	0,0
3 - Technici a odborní pracovníci	1	10,0
4 - Administratívni pracovníci	0	0,0
5 - Pracovníci v službách a obchode	0	0,0
6 - Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve	0	0,0
7 - Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	1	10,0
8 - Operátori a montéri strojov a zariadení	1	10,0
9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	0	0,0
N/A - neurčené	0	0,0
Bezprostredne pred evidenciou bez zamestnania	6	60,0
Spolu	10	100,0

* klasifikácia zamestnaní je vytvorená v súlade s medzinárodnou štandardnou klasifikáciou zamestnaní ISCO-08

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Domový a bytový fond

Charakteristika bytového fondu v Slatvine je na priemernej úrovni. V čase Sčítania 2021 (SODB 2021) sa v obci nachádzalo spolu 95 domov, v ktorých bolo 96 bytov. V štruktúre domového fondu prevládali predovšetkým rodinné domy (90 domov; 94,7 %). V obci sa nachádza aj 1 bytový dom.

Napojenie na verejný vodovod priamo v dome malo v tom čase 91 domov (95,8 %). Pripojenie na verejnú kanalizačnú sieť nemal v tom čase žiadny dom. V obci sa nachádzajú najmä veľmi veľké byty (s 5 a viac obytnými miestnosťami). Väčšina domov v obci bola postavená počas socializmu, čiastočnú výstavbu však možno v obci pozorovať aj v ostatných rokoch.

Z hľadiska budúcej novej individuálnej bytovej výstavby existujú v obci viaceré možnosti budovania rodinných domov (z hľadiska lokality). Ide napr. o výstavbu na záhradách existujúcich rodinných domov, ucelenou lokalitou pre novú výstavbu je však predovšetkým IBV Panské.

Tabuľka 9: Počet domov podľa typu domu

Typ domu	Počet domov	Podiel (%)
rodinný dom	90	94,7
bytový dom	1	1,1
polyfunkčná budova	0	0,0
ostatné budovy na bývanie	0	0,0
neskolaudovaný rodinný dom	0	0,0
núdzový objekt, neurčený na bývanie	0	0,0
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	1	1,1
ostatné	3	3,2
nezistený	0	0,0
SPOLU	95	100,0

Zdroj: SODB 2021

Tabuľka 10: Štruktúra domov podľa typu vodovodnej prípojky

	v dome - z verejnej siete	v dome - vlastná	mimo domu - z verejnej siete	mimo domu - vlastná	bez prípojky	nezistený	Spolu
Počet domov	91	2	0	0	0	2	95
Podiel (%)	95,8	2,1	0,0	0,0	0,0	2,1	100,0

Zdroj: SODB 2021

Tabuľka 11: Štruktúra domov podľa typu kanalizačného systému

	septik, žumpa	prípojka na kanalizačnú sieť	domáca čistička odpadových vôd	bez kanalizácie	nezistený	Spolu
Počet domov	92	0	0	1	2	95
Podiel (%)	96,8	0,0	0,0	1,1	2,1	100,0

Zdroj: SODB 2021

Tabuľka 12: Byty podľa obytných miestností

	1 obytná miestnosť	2 obytné miestnosti	3 obytné miestnosti	4 obytné miestnosti	5 a viac obytných miestností	nezistené	Spolu
Počet bytov	1	6	26	23	38	2	96
Podiel (%)	1,0	6,3	27,1	24,0	39,6	2,1	100,0

Zdroj: SODB 2021

Tabuľka 13: Domy podľa obdobia výstavby

	pred r. 1919	1919-1945	1946-1960	1961-1980	1981-2000	2001-2010	2011-2015	2016 a neskôr	nezistené	Spolu
Počet domov	8	18	16	27	11	6	5	2	2	95
Podiel (%)	8,4	19,0	16,8	28,4	11,6	6,3	5,3	2,1	2,1	100,0

Zdroj: SODB 2021

Mimoriadne dôležitým faktorom z pohľadu rozvoja obce (nielen z pohľadu rozvoja individuálnej bytovej výstavby, ale z pohľadu komplexného rozvoja – tzn. napr. aj poľnohospodárstva, budovania infraštruktúry, prípadných nájomných vzťahov k pozemkom a pod.) je jednoduchosť / resp. komplikovanosť vlastníckej štruktúry pozemkov v katastri obce. V tejto súvislosti možno konštatovať, že štruktúra vlastníckych vzťahov k pozemkom v katastri obce Slatvina už bola významne

zjednodušená, nakoľko v obci bol vykonaný komplexný projekt pozemkových úprav (všetky parcely sú tak už zapísané v registri „C“; odstránené bolo obrovské množstvo spoluľastníkov na jednotlivých parcelách a pod.).

Dopravná infraštruktúra

Z aspektu pripojenia obce na medzinárodné a rýchlostné cestné a železničné komunikácie je poloha Slatviny relatívne výhodná. Najdôležitejšia dopravná tepna Slovenska – diaľnica D1, sa totižto nachádza (výjazd na diaľnicu) len cca 13 km od obce, pri Beharovciach alebo Spišskom Podhradí. Horšie je to s napojením na hlavnú železničnú tepnu Slovenska – hoci tá ide v pomernej blízkosti obce Slatvina, najbližšie železničné stanice, na ktorých zastavujú rýchlostné vlaky, sa nachádzajú až v 26 km Spišskej Novej Vsi alebo 21 km vzdialených Margecanoch (na týchto staniciach však nezastavujú úplne všetky vlaky). Najdôležitejším dopravným uzlom v okolí Slatviny, na ktorom sa nachádzajú zastávky medzinárodnej autobusovej i železničnej prepravy ako i medzinárodné letisko, je viac ako 50 km vzdialené mesto Poprad.

Samotná obec Slatvina leží na ceste III. triedy č. 3257, ktorá ju pripája na cestu č. II/ 547 (spojnica Krompáč so Spišskou Novou Vsou). Na túto cestu III. triedy sa napája sieť miestnych komunikácií. Väčšina miestnych komunikácií v Slatvine má bezprašnú povrchovú úpravu s rôznym šírkovým usporiadáním. Kvalita miestnych ciest v obci je na slabšej úrovni, potrebná je ich rekonštrukcia. Chodníky v obci nie sú vybudované takmer nikde, existuje len krátke úsek chodníka, vedúci k cintorínu.

Technická infraštruktúra

Obec má technickú infraštruktúru vybudovanú na dobrej úrovni. Vybudovaný je verejný vodovod, čiastočne aj kanalizácia s pripojením ČOV (pri vodovode je potrebné dokončiť jeho rekonštrukciu, kanalizáciu je potrebné dobudovať). Odvádzanie splaškových vôd sa tak do určitej miery realizuje len do žúmp, ktoré sú následne ich majitelia povinní vyprázdrovať v súlade so zákonom o vodách. Nakoľko z finančného hľadiska ide (v prípade výstavby verejnej kanalizácie) o extrémne náročný projekt, jeho realizácia nie je možná z vlastných prostriedkov obce, možná je výlučne s využitím externých zdrojov. Obec je plynofikovaná, všetky časti obce sú plne elektrifikované. V Slatvine funguje verejné osvetlenie, ktoré bolo z dôvodu vyššej energetickej účinnosti (a úspornosti) zrekonštruované a zavedené bolo LED osvetlenie. Dostupný je mobilný signál aj internetové pripojenie, pričom v obci je vybudovaná aj optická sieť.

Tabuľka 14: Vybavenie technickou infraštruktúrou

Technická infraštruktúra	
vodovod	áno
kanalizácia	čiastočne
ČOV	áno
plyn	áno
elektrina, verejné osvetlenie	áno
obecný rozhlas	áno
mobilný operátor	áno
internet	áno

Zdroj: Obecný úrad

Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra, služby

Obyvatelia Slatviny musia za primárnu zdravotnou starostlivosťou dochádzať. Ambulancie primárnej zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov obce Slatvina, v rámci ktorých sa zriaďujú zdravotné obvody (ambulancia všeobecného lekára pre dospelých, všeobecného lekára pre deti a dorast, ambulancia

zubného lekára a gynekologická ambulancia), sa totižto nachádzajú v Spišských Vlachoch alebo v Krompachoch. Ďalšie špecializované zdravotné ambulancie sa nachádzajú v okolitých mestách. V Slatvine je zriadený Dobrovoľný hasičský zbor obce (DHZ-O) a funguje tu aj občianske združenie dobrovoľných hasičov (DHZ). Na svoju činnosť majú K dispozícii hasičskú stanicu. Spomedzi základných služieb nie je v obci k dispozícii žiadna predajňa rozličného tovaru, pošta ani bankomat.

Tabuľka 15: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2024)

Všeobecný lekár pre dospelých	nie	Zariadenie sociálnych služieb	nie
Všeobecný lekár pre deti a dorast	nie	Pošta	nie
Stomatologická ambulancia	nie	Predajňa zmiešaného tovaru	nie
Gynekologická ambulancia	nie	Bankomat	nie
Lekáreň	nie	Stanica Hasičského a záchr. zboru	nie
Záchranná zdravotná služba	nie	Dobrovoľný hasičský zbor obce	áno

Zdroj: Obecný úrad

Z hľadiska poskytovania sociálnych služieb (na základe zákona o sociálnych službách) zabezpečuje obec Slatvina svojim obyvateľom nasledovné sociálne služby a sociálnu pomoc:

- **posudková činnosť na účely odkázanosti na sociálnu službu:** povinná činnosť, ktorú obec v prípade potreby zabezpečuje na základe zákona o sociálnych službách;
- **základné sociálne poradenstvo:** v prípade potreby poskytovanie potrebných informácií jednotlivcom.

V obci nepôsobia žiadni iní verejní ani neverejní poskytovatelia sociálnych služieb.

Školstvo, kultúrno-spoločenský život a šport

V rámci predprimárneho vzdelávania je v obci v budove OcÚ k dispozícii materská škola, ktorá funguje ako neprávny subjekt a jej zriaďovateľom je obec Slatvina. Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie, v šk. roku 2023/2024 ju navštěvuje 11 detí. Popri materskej škole funguje aj školská jedáleň. Základná škola v Slatvine chýba, žiaci z obce dochádzajú do mesta Spišské Vlachy. Najbližšie stredné školy, ktoré môžu študenti z obce navštěvovať, sa nachádzajú v Krompachoch alebo Spišskej Novej Vsi.

Kultúrny život v obci je primeraný veľkosti obce – počas roka sa tu koná len niekoľko kultúrno-spoločenských a športových podujatí (napr. vystúpenia detí z MŠ pri rôznych príležitostach, príležitostné vystúpenia folklórnych skupín z okolia v obecnom kultúrnom dome, nohejbalový turnaj,...). Z hľadiska infraštruktúry kultúrnych zariadení má obec vybudovaný kultúrny dom (v spoločnej budove s OcÚ a MŠ). Budovu je však potrebné zatepliť a zrekonštruovať. Obecná knižnica v obci nie je zriadená. Priamo v obci nepôsobí žiadna folklórna skupina ani ochotnícke divadelné teleso, v rámci ktorého by mohli miestni obyvatelia pôsobiť.

Pre potreby športového využitia obyvateľov je v obci prístupných viacero športovísk a športovo-rekreačných zariadení. V južnej časti intravilánu je vybudované trávnaté futbalové ihrisko, na súťažnej úrovni sa ale v obci futbal nehrá. V obci sú pre potreby širokej verejnosti vybudované dve detské ihriská s rôznymi preliezkami a prvkami na hranie detí (jedno pri MŠ a druhé v obci). V zimnom období majú obyvatelia možnosť využiť rekreačné klzisko pri ČOV, kde dobrovoľníci pripravujú ľadovú plochu. V obci pôsobí bowlingový klub, pričom pre verejnosť je dostupné bowlingové centrum s jednou bowlingovou dráhou (v budove OcÚ). Multifunkčné ihriská ani workoutové ihriská v obci vybudované nie sú.

Tabuľka 16: Infraštruktúra kultúry a športu

Kultúrny dom	áno	Telocvična	nie
Kino	nie	Športové ihrisko prírodné	áno
Obecná knižnica	nie	Športové ihrisko umelé	nie
Ochotnícky divadelný súbor	nie	Detské ihrisko	áno
Folklórny súbor	nie	Športový klub	áno

Zdroj: Obecný úrad

Podobne ako je tomu v iných obciach, aj v Slatvine má významné postavenie v živote obce cirkev, ktorá mala odjakživa významný vplyv na náboženské, kultúrne a spoločenské dianie. V obci sa nachádza rímskokatolícky farský kostol Nanebovzatia Panny Márie. Pri kostole sa nachádza aj pohrebisko a pre potreby vykonávania smútočných obradov je tu vybudovaný aj Dom smútku.

Administratívno-správne služby

Na kvalitu života obyvateľov obce vplýva aj dostupnosť administratívno-správnych služieb subjektov verejnej správy. Možno konštatovať, že čím viac služieb je v obci dostupných, tým väčší je komfort obyvateľstva. Dostupnosť (blízkosť; nízka náročnosť na dochádzku za danými službami, či už z hľadiska vzdialenosť alebo času) administratívno-správnych služieb patrí medzi dôležité faktory ovplyvňujúce migračný pohyb obyvateľstva v obci.

Tabuľka 17: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb

Inštitúcia	Miesto poskytovania služieb
Matričný úrad	Spišské Vlachy
Pracovisko Finančnej správy	Spišská Nová Ves
Pracovisko Obvodného oddelenia policajného zboru	Krompachy
Okresný súd	Spišská Nová Ves
Okresný úrad	Spišská Nová Ves
Pobočka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Krompachy

Zdroj: vlastné spracovanie

Bezpečnosť v obci

V intraviláne obce je zavedený monitorovací kamerový systém, ktorého súčasťou je aktuálne 9 kamier. Tie monitorujú najmä budovy v majetku obce (a im príahlé priestory). Z hľadiska prevencie kriminality, prípadného protispoločenského správania a v záujme spoľahlivejšieho zisťovania príp. porušení zákona by bolo vhodné existujúci kamerový systém v obci rozšíriť a osadiť ďalšie kamery na monitoring verejných priestranstiev, príp. aj potenciálne problémových úsekov z hľadiska cestnej premávky (napr. prechody pre chodcov a pod.).

Hospodárske pomery

Polohová atraktivita územia

V Slovenskej republike sa v plnej miere uplatňuje západovo-východný gradient rozvoja, ktorý je odzrkadlením západovo-východného gradientu rozvoja v Európe (v súvislosti s ekonomicou výkonnosťou krajín sa v Európe spomína taktiež severo-južný gradient rozvoja). Na Slovensku sa daná skutočnosť prejavuje tým spôsobom, že najvyspelejšie regióny sa nachádzajú v jeho západnej a najzaostalejšie v jeho východnej časti, pričom úroveň rozvoja smerom od západu na východ postupne

klesá³ (najmä čo sa týka ukazovateľov ako tvorba HDP, miera nezamestnanosti, ekonomická aktivita obyvateľstva, príjmy obyvateľstva, tvorba nových pracovných miest, ale aj infraštruktúrne vybavenie regiónov, kvalita domového a bytového fondu a pod). Makropolohová atraktivita obce Slatvina, ležiacej na východnom Slovensku, je teda z aspektu jej potenciálu pre pritiahanutie investícii do priemyselnej výroby, resp. do prevádzok s vysokým počtom zamestnancov (napr. rôzne centrálnie veľkosklady a pod.) veľmi nízka, keďže ekonomicky najrozvinutejšie regióny krajiny sa nachádzajú najmä na západe (s výnimkou funkčných mestských regiónov Košíc a Prešova).

Rovnako ako má obec z makropolohového hľadiska nevýhodnú polohu v menej rozvinutom regióne Spiša, aj z mezopolohového hľadiska je jej lokalizácia pomerne nevýhodná. Poloha obce vo vzťahu k regionálnym ekonomickým centrám a vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre nadregionálneho významu (prítomnosť ktorej významne zvyšuje lokalizačný potenciál územia pre rôzne investície) je totižto málo priaznivá. Menšími ekonomickými centrami v regióne sú mestá Spišské Vlachy a Krompachy, ktoré ale nepatria medzi najvýraznejšie ekonomicke centrá. Obcou prechádza cesta 3. triedy č. 3257, ktorá ale nie je dôležitou dopravnou tepnou. Najdôležitejšia cestná komunikačná línia SR – diaľnica D1, je od obce vzdialená približne 13 km (napojiť na ňu sa dá v Beharovciach). Obcou nevedie žiadna železničná trať, najbližšia železničná stanica regionálneho významu sa nachádza v Spišských Vlachoch. Hlavný železničný ťah Slovenska má zastávku najbližšie v Spišskej Novej Vsi (23,5 km).

Vzhľadom na vyššie uvedené by asi nebolo namieste domnievať sa, že priamo obec Slatvina má veľký potenciál pre prilákanie rôznych významných investícií (napr. do priemyselnej výroby, logistiky a pod.) s vyším počtom nových pracovných miest. V blízkosti obce sa však nachádzajú viaceré väčšie aj menšie centrá zamestnanosti (Spišské Vlachy, Krompachy a Spišská Nová Ves; vzdialenejšie sú už Levoča, Prešov a Poprad), ktoré zabezpečujú pracovné príležitosti pre široké okolie a ktoré majú zároveň potenciál tvorby ďalších nových pracovných miest. Obyvateľstvo obce teda môže svoju zamestnanosť riešiť formou dennej dochádzky do zamestnania do okolitých miest.

Polnohospodárstvo a priemysel

V štruktúre poľnohospodárskej pôdy v katastri obce prevládajú trvalé trávne porasty (99,8 ha) nad ornou pôdou (37,4 ha). V poľnohospodárskej výrobe má teda vzhľadom k rozsiahlejším plochám TTP pomerne priaznivé podmienky najmä živočíšna poľnohospodárska výroba⁴.

Z hľadiska priemyselnej výroby sa v Slatvine žiadne priemyselné prevádzky, ani menšie komerčné remeselné dielne, nenachádzajú. Obyvateľstvo obce pracujúce v priemysle dochádza za prácou najmä do Krompách a Spišskej Novej Vsi.

Tabuľka 18: Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2023; v ha)

Poľnohospodárska pôda						
orná pôda	chmeľnice	vinice	záhrady	ovocné sady	TTP	spolu
37,4	0,0	0,0	9,4	10,9	99,8	157,5
Nepoľnohospodárska pôda						
lesné pozemky	vodné plochy	zastavané plochy a nádvoria		ostatné plochy	Spolu	
206,0	9,6	14,1		53,7	283,4	
Celková výmera územia						440,8

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

³ Presnejšie, v súvislosti s úrovňou rozvoja jednotlivých slovenských regiónov sa v odbornej literatúre spomína rozdelenie Slovenska na bohatý (severo) západ a chudobný (juho) východ, pričom región Spiša patrí práve do tej chudobnejšej časti.

⁴ Toto konštatovanie sa však týka len dostupnej plochy na poľnohospodársku výrobu, neberieme tu do úvahy ďalšie dôležité faktory, ako sú napr. klimatické, orografické alebo pôdne pomery, prípadne nájomné vzťahy a pod.

Cestovný ruch

Cestovný ruch predstavuje interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na realizácii ktorého sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú napr. poľnohospodárstvo (v ostatnom období najmä ekologické poľnohospodárstvo a agroturistika), priemysel, stavebnictvo, služby a pod. Lokalizačné predpoklady cestovného ruchu vyjadrujú príťažливosť územia pre účastníkov cestovného ruchu, vytvárajú motiváciu pre návštevu danej lokality. Obec Slatvina leží sice pomerne blízko významného turistického regiónu v rámci Slovenska – Slovenského raja. V blízkosti obce je vyhľadávanou prírodnou atraktivitou NPR Rajtopíky (v katastri susednej obce Dúbrava). V dobrej dochádzkovej vzdialenosťi od obce sa nachádza aj pomerne významné lyžiarske stredisko Krompachy-Plejsy. Z hľadiska ubytovania však poloha obce k týmto atraktivitám nie je výhodná, nakoľko turista, ktorý ich chce navštíviť, si za miesto ubytovania zvolí radšej inú obec, ktorá má lepšiu východiskovú polohu.

Okrem prírodných atraktivít sa v relatívnej blízkosti obce nachádzajú na Spiši aj mnohé kultúrnohistorické a umelecko-historické pamiatky. Umelo vytvorené lokalizačné predpoklady CR (spoločenské aj kultúrno-historické) sú teda na dobrej úrovni. Z kultúrno-historických hmotných pamiatok a zariadení sa v blízkom okolí nachádza súbor kultúrnych pamiatok UNESCO pod názvom „Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia“, do ktorého patrí centrum mesta Levoča s Chrámom svätého Jakuba, dielom Majstra Pavla z Levoče, Radnicou, Thurzovým domom a ďalšími historickými stavbami na levočskom námestí, ďalej Spišský hrad, Spišská Kapitula, Spišské Podhradie a kostol sv. Ducha v Žehre.

Medzi lokalizačné predpoklady CR patria aj kultúrno-spoločenské a športové podujatia, ktoré taktiež prispievajú k atraktivite okolitého regiónu a významne zvyšujú jeho návštevnosť. Počas roka sa ich v blízkom okolí koná viacero (napr. Mariánska púť v Levoči, Hradobranie na Spišskom hrade, rôzne jarmoky a slávnosti v okolitých mestách a obciach a pod.). Lokalizačné predpoklady cestovného ruchu (prírodné aj umelo vytvorené) v okolitom regióne sú teda na pomerne dobrej úrovni.

Lokalizačné predpoklady rozvoja CR priamo v katastri obce Slatvina sú zatiaľ na veľmi slabej úrovni. V obci nie je žiadna ponuka ubytovacích a stravovacích služieb pre turistov. Veľmi obmedzená je aj ponuka možností trávenia voľného času. V obci sa nachádza len jedna kultúrna pamiatka zapísaná na zoznam NKP a to gotický kostol Nanebovzatia Panny Márie z 13. storočia (so vzácnymi reštaurovanými freskami približne zo 14. storočia). Z obce vede žltá turistická trasa na vrch Sľubica, ktorý je okrem iného aj vyhľadávaným štartovacím bodom paraglajdistov. V obci začína aj končí cyklotrasa, vedúca cez obce Vojkovce, Kaňava, mesto Spišské Vlachy a Olšavku. V katastri obce sa nachádza aj minerálny prameň Anna. V nadväznosti na všetky vyššie uvedené skutočnosti možno skonštatovať, že cestovný ruch v obci Slatvina nebude v blízkej budúcnosti odvetvím, ktoré by pre jej obyvateľov zabezpečovalo príjmy.

Finančné hospodárenie

Finančné hospodárenie obce sa realizuje prostredníctvom rozpočtu obce, zostavovaného podľa diktie § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na obdobie jedného kalendárneho roka. Pravidlá rozpočtového hospodárenia obce upravuje zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V § 5 uvedeného zákona sú príjmy obce definované nasledovne:

- výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
- nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
- sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- podiel na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,

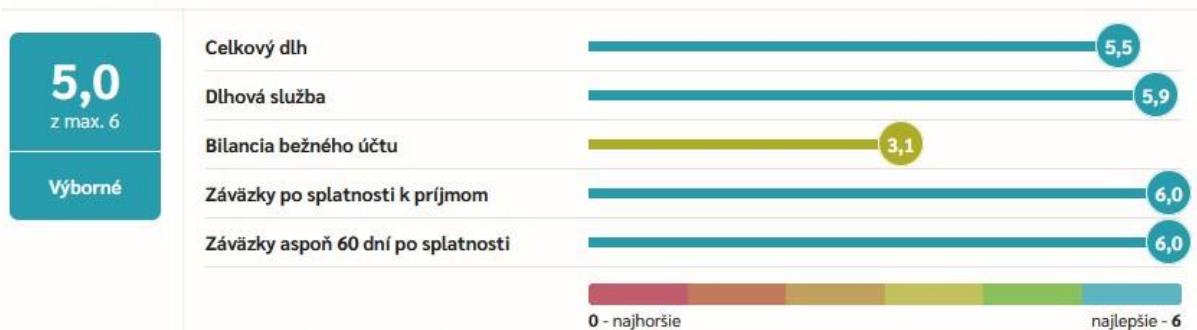
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
- j) prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na tento účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení, návratné zdroje financovania a združené prostriedky.

V súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy zostavuje viacročný rozpočet. Tento viacročný rozpočet predstavuje ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Ako ukazuje nasledujúci obrázok, obec Slatvina má vynikajúce finančné zdravie. Ide o hodnotenie spoločnosti INEKO, ktorá na základe rôznych kritérií vypočítava finančné zdravie jednotlivých slovenských samospráv. Obec Slatvina získala 5,0 bodu zo 6 možných. Finančné zdravie samosprávy je za obdobie kalendárneho roku 2022 (novšie dátá zatiaľ k dispozícii nie sú).

Finančné zdravie

[Podrobnejšie hodnotenie a informácie >](#)

Obrázok 1: Finančné zdravie obce Slatvina

Zdroj: www.hospodarenieobci.sk

A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie v kontexte tohto Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja predstavuje pre obec tie oblasti, ktoré súčasťou ovplyvňujú jej rozvoj (v rôznej miere, či už významne alebo len okrajovo), avšak obec ich zároveň nedokáže svoju činnosťou nijako ovplyvniť. V makroregionálnej mierke je dôležitým činiteľom rozvoja obce európsky rozvojový koncept „Red octopus“, ktorý stanovuje hlavné rozvojové centrá Európy. Ide o tzv. „červenú chobotnicu“ (pomenovanie podľa tvaru tejto rozvojovej siete), ktorá spája najrozvinutejšie európske sídelné a aglomeračné centrá a centrá, ktoré majú najväčší potenciál ďalšieho rozvoja. Jedno z ramien „červenej chobotnice“ prechádza aj Slovenskom, a to jeho juhozápadnou časťou (oblasť Bratislavu). Obec Slatvina je teda od tohto ramena značne vzdialená.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) vyhodnotila jednotlivé sídelné centrá Slovenska ako terciárne centrá, t.j. centrá na základe ich terciárnej obslužnosti (úrovne vybavenosti vybranou vyššou občianskou vybavenosťou). Takýmto spôsobom bolo na národnej úrovni vytvorených päť skupín obcí (okrem Bratislavu a Košíc, ktoré stojí samostatne a nepatria do žiadnej skupiny), ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastné mesto, tak pre jeho zázemie (prvé tri skupiny sa pritom členia na dve podskupiny). Najbližšie centrá osídlenia pre obec Slatvina predstavujú mestá Spišské Vlachy (5. skupina) a Krompachy (4. skupina) centier osídlenia.

Okrem centier osídlenia KURS 2001 na Slovensku stanovila jadrové ťažiská osídlenia, ktoré sú navzájom pospájané rozvojovými osami I. stupňa. Ostatné sídelné centrá sú pospájané osami II. a III. stupňa. Tieto rozvojové a urbanizačné osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych potrieb.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 stanovuje tri stupne rozvojových osí, ktoré vychádzajú z nasledovných kritérií:

- rozvojová os prvého stupňa – prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnatelné centrá mimo hranic krajiny, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železniciu rýchlostného typu,
- rozvojová os druhého stupňa – prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železniciu nadregionálneho významu alebo jednu rýchlosťnú cestu,
- rozvojová os tretieho stupňa – prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Z pohľadu rozvoja územia Slovenska najdôležitejšia, teda rozvojová os I. stupňa, prepája Bratislavu a Košice dvomi smermi – severoslovenským dopravným koridorom (cez Žilinu, Poprad a Prešov) a juhoslovenským dopravným koridorom (cez Nitru, Zvolen, Lučenec a Rožňavu). Obec Slatvina teda na žiadnej časti tejto najvýznamnejšej osi neleží a z tohto dôvodu možno len ľahko očakávať priaznivý rozvojový impulz pre obec z vonkajšieho prostredia prostredníctvom súkromných investorov (ktorí by sa nemuseli usadiť priamo v obci, stačilo by v jej blízkosti – tak, aby vytvorili nové pracovné príležitosti v rámci rádia dennej dochádzky do zamestnania z obce Slatvina).

Výrazným vonkajším rozvojovým impulzom pre oblasť okresu Spišská Nová Ves by mohla byť zvýšená podpora zo strany vlády formou investičných stimulov pre tie priame zahraničné investície, ktoré sa realizujú čo najbližšie k tomuto regiónu (ked' už nie priamo v ňom). Skúsenosti však ukazujú, že od roku 2002, kedy sa začalo s poskytovaním investičnej pomoci, jednotlivé slovenské vlády touto formou podporovali smerovanie priamych zahraničných investícií primárne do najrozvinutejších regiónov Slovenska (najmä do trojuholníka Bratislava – Trnava – Nitra, do Košíc a oblasti stredného Považia po

Žilinu). Do oblasti Spišskej Novej Vsi smerovala len úplne minimálna časť investičnej pomoci vlády. Z prostredia investičnej pomoci teda len ľažko očakávať priaznivé rozvojové impulzy pre región v blízkej budúcnosti.

Ďalším rozvojovým impulzom, ktorý by mohol prísť z vonkajšieho prostredia, je (najmä finančná) pomoc vlády pre najmenej rozvinuté okresy, poskytovaná v súlade so zákonom č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov (NRO). Jedným z týchto NRO je aj okres Spišská Nová Ves. Podpora v rámci NRO má smerovať najmä na tvorbu nových pracovných miest. Hoci finančný balík, dostupný pre okres v rámci tejto podpory, nie je nejaký obrovský a teda neznamená nejaké výrazné investície, v prípade jeho vhodného využitia môže čiastočne prispieť k rozvoju okresu ako takého (a v rámci neho aj k rozvoju obce Slatvina).

Štrukturálne fondy v programovom období 2021-2027

Jednou z možných ciest získavania finančných prostriedkov na realizáciu investičných akcií sú Európske štrukturálne a investičné fondy. Napriek tomu, že tieto európske štrukturálne a investičné fondy sú na Slovensku z aspektu regionálneho rozvoja definované ako „doplnkové“ zdroje financovania, v súčasnom modeli regionálnej politiky a nastavenia financovania samospráv sú práve tieto prostriedky z EŠIF hlavným zdrojom financií, bez ktorého by len ľažko boli samosprávy schopné financovať svoje rozvojové investičné projekty. V programovom období EÚ 2014 – 2020 čerpalo Slovensko európske štrukturálne a investičné fondy v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a v rámci Cieľa Európska územná spolupráca. V roku 2023 sa toto programové obdobie (z hľadiska financovania a ukončenia projektov) končí, pričom aktuálne sa už nachádzame v programovom období 2021-2027.

Schválená je už Partnerská dohoda medzi Slovenskom a EÚ na nastávajúce programové obdobie 2021-2027 a taktiež Operačný program Slovensko (SR už teda v novom období bude mať len jeden operačný program, čo je oproti minulému obdobiu 2014-2020 významná zmena). Riadiaci orgán OP Slovensko (ktorým je MIRRI SK) a sprostredkovateľské orgány tak môžu pripravovať výzvy na podávanie projektov.

Ďalším významným zdrojom financovania rozvojových projektov v najbližších rokoch je pre Slovensko Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (tzv. Plán obnovy). Čiastočne z tohto Plánu obnovy môžu čerpať aj samosprávy. Plán obnovy sa však už nezaraduje medzi EŠIF, ide o samostatný zdroj financovania, ktorý vznikol na podnet EÚ ako reakcia na krízu, spôsobená pandémiou COVID-19. Plán obnovy reaguje najmä na jej ekonomické dopady, v podmienkach Slovenskej republiky však aj na dlhodobé systémové nedostatky v slovenskej spoločnosti (SR je povinná uskutočňovať aj niektoré reformy).

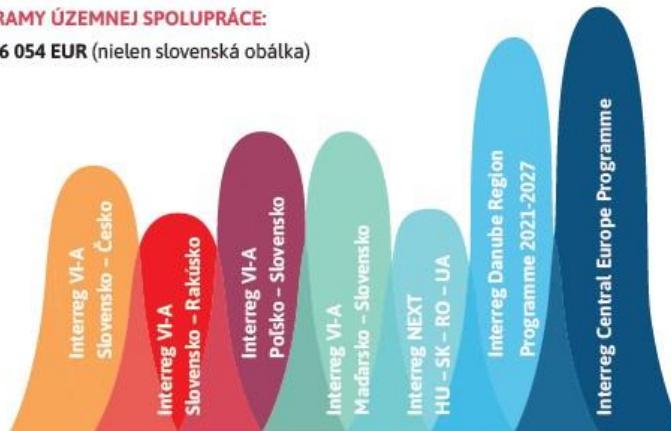

Obrázok 2: Programy politiky súdržnosti v programovom období 2021 - 2027

►► PROGRAM SLOVENSKO	12 593 734 933 EUR
►►► PROGRAM RYBNÉ HOSPODÁSTVO SLOVENSKEJ REPUBLIKY	15 225 428 EUR
►►►► PROGRAMY PRE OBLAŠT VNÚTORNÝCH ZÁLEŽITOSTÍ	103 625 941,98 EUR

PROGRAMY ÚZEMNEJ SPOLUPRÁCE:

904 756 054 EUR (nielen slovenská obálka)

►► Interreg VI-A Slovensko – Česko	85 323 597 EUR
►►► Interreg VI-A Slovensko – Rakúsko	55 500 000 EUR
►►►► Interreg VI-A Poľsko - Slovensko	129 839 952 EUR
►►►►► Interreg VI-A Maďarsko – Slovensko	129 000 000 EUR
►►►►►► Interreg NEXT HU – SK – RO – UA	66 092 505 EUR
►►►►►►► Interreg Danube Region Programme 2021-2027	215 000 000 EUR
►►►►►►►► Interreg Central Europe Programme	224 000 000 EUR

Zdroj: Tvoríme lepšie Slovensko (brožúra MIRRI SK)

Obrázok 3: Prehľad finančných zdrojov Programu Slovensko na obdobie 2021 - 2027

Zdroj: Tvoríme lepšie Slovensko (brožúra MIRRI SK)

Zmena klímy

Veľmi dôležitý faktor, ktorý bude čoraz viac ovplyvňovať rozvoj obce Slatvina a ktorý je potrebné nutne riešiť, je zmena klímy (samozejme, tento faktor neplýva len na obec, ale pôsobí celosvetovo; v konečnom dôsledku však pôsobí aj lokálne – najčastejšie v podobe extrémnejších prejavov počasia ako sú horúčavy, povodne, suchá a pod.).

Zmena klímy ako fenomén 21. storočia sa stáva jednou z najväčších výziev environmentálnej politiky. Svetové ekonomické fórum vo svojej Správe o globálnych rizikách (2018), v ktorej pravidelne vyhodnocuje 50 najväčších globálnych rizík z hľadiska ich účinku, pravdepodobnosti a vzájomných interakcií, zaradilo extrémne prejavy počasia, krízu z nedostatku vody, prírodné katastrofy a zlyhanie zmierňovania zmeny klímy a adaptácie medzi 5 najväčších rizík súčasnosti (MŽP, 2018).

Za obdobie rokov 1881 – 2017 sa na Slovensku pozoroval:

- rast priemernej ročnej teploty vzduchu asi o $1,73^{\circ}\text{C}$ (z pohľadu ročných sezón k najrýchlejšiemu otepľovaniu dochádza v lete a na jar);
- priestorovo rozdielny trend ročných úhrnov atmosférických zrážok v priemere asi o 0,5 % (na juhu Slovenska bol pokles miestami aj viac ako 10 %, na severe a severovýchode ojedinele úhrn zrážok vzrástol do 3 %);
- pokles relatívnej vlhkosti vzduchu (na juhu Slovenska od roku 1900 doteraz o 5 %, na ostatnom území menej);
- pokles všetkých charakteristík snehovej pokrývky do výšky 1000 m n. m takmer na celom území Slovenska (vo väčej nadmorskej výške bol zaznamenaný jej nárast);
- vzrast potenciálneho výparu a pokles vlhkosti pôdy – charakteristiky výparu vody z pôdy a rastlín, vlhkosti pôdy, slnečného žiarenia potvrdzujú, že najmä juh Slovenska sa postupne vysušuje;
- zmeny v premenlivosti klímy (najmä zrážkových úhrnov) – príkladom sú v krátkom časovom intervale striedajúce sa extrémne vlhké a suché roky: extrémne suchý rok 2003 a čiastočne aj 2007, extrémne vlhké roky 2010 a 2016 a mimoriadne suchý rok 2011 a čiastočne aj 2012. Za ostatných 15 rokov došlo k významnejšiemu rastu výskytu extrémnych denných a niekoľkodených úhrnov zrážok, čo malo za následok zvýšenie rizika lokálnych povodní v rôznych oblastiach SR. Na druhej strane v období rokov 1989 – 2017 sa oveľa častejšie ako predtým vyskytovalo lokálne alebo celoplošné sucho, ktoré bolo zapríčinené predovšetkým dlhými periódami relatívne teplého počasia s malými úhrnmi zrážok v niektornej časti vegetačného obdobia. Zvlášť výrazné bolo sucho v rokoch 1990 – 1994, 2000, 2002, 2003 a 2007, v niektorých regiónoch na západe Slovenska aj v rokoch 2015 a 2017.

Riešením, ktoré by malo v konečnom dôsledku zabrániť, alebo aspoň minimalizovať riziká a negatívne dôsledky zmeny klímy, je kombinácia zmierňovacích opatrení zameraných na znižovanie emisií skleníkových plynov (mitigácia) s opatreniami, ktoré znížia zraniteľnosť a umožnia adaptáciu človeka a ekosystémov s nižšími ekonomickými, environmentálnymi a sociálnymi nákladmi. Cieľom adaptácie je zmierniť nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, znížiť zraniteľnosť a zvýšiť adaptívnu schopnosť prírodných a človekom vytvorených systémov voči aktuálnym, alebo očakávaným negatívnym dôsledkom zmeny klímy, a posilniť odolnosť celej spoločnosti zvyšovaním verejného povedomia v oblasti zmeny klímy a budovaním znalostnej základne pre účinnejšiu adaptáciu (MŽP, 2018).

STEEP analýza

Pri stretnávaní sa s rôznymi problémami a výzvami je potrebné si uvedomiť, že ich riešenie môže byť v budúcnosti ovplyvnené rôznymi vonkajšími faktormi, ktoré obec nedokáže ovplyvniť. Úlohou STEEP analýzy (analýzy externého prostredia) je napomáhať tvorciam rozhodnutí predvídať budúci možný vývoj a na tieto zmeny sa pripraviť.

Formulár 1 (A8): STEEP analýza

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Starnutie obyvateľstva, emigrácia mladých ľudí do miest	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti (napr. cestovný ruch)	Vplyv rôznych subjektov na ŽP	Politika vlády v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti	Zmena postojov k lokálnemu rozvoju
Zmeny postojov a správania – aktívny tretí sektor	Dostupná technológia a využívaná technológia	Klesajúce trhy v niektorých poskytovaných službách	Možnosti obnovy a tvorby ŽP	Štrukturálna politika Európskej únie	Zmena životného štýlu
Zmeny správania obyvateľov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Dostupnosť finančných zdrojov	Politika ŽP	Vojna na Ukrajine	Tímová spolupráca
Móda	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Daňová politika	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobné hodnoty

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

Zhodnotenie súčasného stavu územia je spracované formou SWOT analýzy. Tá bola vypracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce.

SWOT analýza

Formulár 2 (A10): SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • vysoká úroveň vytriedenia komunálnych odpadov • mierne pozitívny vývoj migračného pohybu obyvateľstva • relatívne nízka miera nezamestnanosti • dostupnosť lokality IBV na budúcu výstavbu nových rodinných domov • dostupnosť MŠ priamo v obci • viaceré športoviská na realizáciu rôznych športov • zrealizovaný projekt pozemkových úprav • dobré finančné hospodárenie obce 	<ul style="list-style-type: none"> • občasné problémy s povodňami, potreba realizácie protipovodňových a vodozádržných opatrení • trend klesania počtu obyvateľov • negatívny vývoj prirodzeného pohybu obyvateľstva • nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva • rýchle starnutie obyvateľstva • nepriaznivá štruktúra UoZ podľa doby evidencie a klasifikácie zamestnaní • slabá kvalita miestnych komunikácií • nedobudovaná základná technická infraštruktúra (kanalizácia) • slabšia dostupnosť služieb priamo v obci • slabá makropolohová atraktivita územia • málo rozvinutá miestna hospodárska základňa • nevýhodná poloha obce pomerne ďaleko od väčších centier zamestnanosti (urbánnych centier) • slabšie predpoklady rozvoja cestovného ruchu
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • realizácia protipovodňových a vodozádržných opatrení (aj externými inštitúciami) • dobudovanie kanalizácie • využitie európskych štrukturálnych a investičných fondov, ako aj iných zdrojov na realizáciu rozvojových aktivít • možnosti podpory nezamestnaných občanov v rámci AOTP (menšie obecné služby, regionálna zamestnanosť...) 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočné využitie možných zdrojov z EÚ • vysoká administratívna náročnosť pre získanie financií z EŠIF • neustále zvyšovanie administratívnej záťaže výkonu miestnej samosprávy bez kompenzácie z hľadiska paralelného zvyšovania zdrojov (finančných, personálnych)

Zdroj: vlastné spracovanie

Kľúčové faktory a disparity územia

Vyhodnotením silných stránok a príležitostí zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce. Podobne, na základe vyhodnotenia slabých stránok a ohrození boli identifikované hlavné disparity obce.

Hlavné faktory rozvoja:

- zrealizovaný projekt komplexných pozemkových úprav
- racionálne hospodárenie samosprávy
- využitie zdrojov z EŠIF na realizáciu investičných a neinvestičných projektov, aktivita obce pri realizácii rozvojových projektov

Hlavné disparity rozvoja:

- emigrácia obyvateľstva – z obce emigruje predovšetkým mladé obyvateľstvo, najčastejšie z dôvodu slabej ponuky pracovných miest (v porovnaní s mestami)
- nízky potenciál pre prilákanie investícii znamenajúcich tvorbu väčšieho počtu pracovných miest (napr. do priemyselnej výroby, veľkoskladov a logistiky a pod.) – z dôvodu málo výhodnej polohy vo vzťahu k ekonomickým centrám a nadradenej dopravnej infraštruktúre má obec veľmi nízky lokalizačný potenciál pre prilákanie takýchto investícií
- slabšia ponuka pracovných príležitostí priamo v obci (v porovnaní s väčšími mestami) – obec nedokáže vygenerovať dostatočný počet pracovných príležitostí pre všetko svoje obyvateľstvo
- nezamestnanosť obyvateľstva – obyvateľstvo, ktoré si nevie nájsť prácu a neemigruje, upadá kvôli absencii dostatočného príjmu na živobytie do sociálnych problémov
- zlý stav miestnych komunikácií – niektoré miestne komunikácie v obci sú vo veľmi zlom stave, chýbajú vybudované chodníky

B-Strategická časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Rozvoj rôznych regiónov, od lokálnej po makroregionálnu úroveň, je nutné chápať, realizovať, uvažovať a posudzovať v čo možno najširších súvislostiach a väzbách, nie izolované. Z tohto dôvodu je preto pre stanovenie rozvojovej stratégie obce nevyhnutné rešpektovať aj rôzne „nadradené“ stratégie, ktoré boli prijaté či už na nadnárodnej úrovni, na úrovni štátu alebo VÚC.

Na medzinárodnej úrovni je Slovenská republika viazaná najmä **Agendou 2030**. Ide o súhrn globálnych záväzkov, ktorými medzinárodné spoločenstvo reaguje na najzávažnejšie výzvy súčasnosti. Zmena klímy, chudoba, zvyšujúce sa ekonomicke a sociálne nerovnosti alebo neudržateľnosť prevládajúcich vzorcov výroby a spotreby sú komplexné a navzájom previazané problémy. Izolované zásahy a opatrenia preto strácajú účinnosť pri ich riešení. Agenda 2030 bola prijatá členskými štátmi Organizácie Spojených národov v roku 2015 a vyzýva štáty k spoločnému koordinovanému postupu pri riešení globálnych výziev. Táto Agenda 2030 bola prijatá najmä za účelom zabezpečenia udržateľného rozvoja vo svete. Obsahuje spolu 17 cieľov, ktorých plnenie je v záujme udržateľného rozvoja potrebné napínať.

Implementácia Agendy 2030 je na Slovensku inštitucionálne rozdelená medzi Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a Ministerstvo zahraničných vecí SR. V konzultácii s odbornou verejnosťou bola Agenda 2030 na Slovensku premietnutá do užšieho súboru šiestich prioritných oblastí, ktoré zohľadňujú špecifiká Slovenska a ktoré budú základom ďalšej strategickej a koncepčnej práce. Sú nimi:

- *Vzdelanie pre dôstojný život,*
- *Smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí,*
- *Znižovanie chudoby a sociálna inkluzia,*
- *Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy,*
- *Právny štát, demokracia a bezpečnosť,*
- *Dobré zdravie.*

Vyššie uvedené prioritné oblasti sa premietajú aj do opatrení regionálnej politiky, podporujúcich rozvoj jednotlivých regiónov Slovenska.

Strategická časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slatvina na roky 2024-2030 nadväzuje na analytickú časť, ktorá predstavuje komplexnú analýzu územia. Táto časť PHSR obsahuje strategiu rozvoja obce s ohľadom na jej vnútorné špecifiká a danosti. Jej súčasťou je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, ako aj formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

Strategická vízia a hlavný cieľ obce

Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, o tom, ako by mala obec vyzeráť. Je teda nástrojom na motiváciu, opisom ideálneho stavu, ktorý by sme chceli v budúcnosti dosiahnuť. Stanovuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na strednodobý časový horizont. Analýzou súčasného stavu obce, analýzou doteraz realizovaných a plánovaných projektov, na základe analýzy hlavných faktorov rozvoja a na základe funkcií, ktoré plní samospráva obce bola sformulovaná nasledovná **strategická vízia** obce Slatvina:

Obec Slatvina je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby.

Na dosiahnutie uvedenej strategickej vízie bude potrebné naplniť hlavný cieľ rozvoja obce Slatvina na roky 2024-2030. **Hlavným cieľom** rozvoja obce je

„zvýšiť kvalitu života obyvateľov obce aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľaďovaní životného prostredia obce“.

Stratégia rozvoja

Cieľom strategickej časti programu je navrhnuť priority a opatrenia, ktoré budú viesť k naplneniu stanovenej vízie. Ide o návrh takých priorít a opatrení, ktorých riešenie je buď priamo v kompetencii obce alebo tiež takých, ktoré súce nie sú priamo v jej kompetencii, avšak obec ich dokáže svojou činnosťou a svojimi schopnosťami ovplyvniť žiaducim smerom.

Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadvázuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Stratégia rozvoja obce je spracovaná v súlade s **Víziou a stratégiou rozvoja Slovenska do roku 2030**, ktorá plní úlohu Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky v zmysle zákona o podpore regionálneho rozvoja. Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 definuje (okrem iného) priority, ciele a nástroje podpory regionálneho rozvoja podľa typov regiónov, miest a obcí. Je v súlade s politikou súdržnosti Európskej únie v období 2021-2027, v rámci ktorej **Európska komisia zadefinovala 5 hlavných politických cieľov politiky súdržnosti**:

1. *Inteligentnejšia Európa* – inovatívna a inteligentná transformácia hospodárstva
2. *Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa*
3. *Prepojenejšia Európa* – mobilita a regionálna pripojiteľnosť IKT
4. *Sociálnejšia Európa* – vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv
5. *Európa bližšie k občanom* – udržateľný a integrovaný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí prostredníctvom miestnych iniciatív.

V novom programovom období (2021-2027) nastávajú v oblasti strategického plánovania a riadenia a implementácie eurofondov viaceré zásadné zmeny. Doposiaľ sa programy rozvoja obcí vypracúvali na úrovni VÚC a na úrovni obcí a miest (pričom obce mali možnosť vypracovať si spoločný program rozvoja obcí). Po novom sa do strategického plánovania pridáva ďalší „medzistupeň“. Tento nový medzistupeň predstavujú tzv. **Strategicko-plánovacie regióny (SPR)**, ktorých hranice zadefinuje príslušný VÚC a schváli ustanovená Rada partnerstva kraja. Pre každý SPR sa následne vypracúva špecifická stratégia, spracovaná vo forme **integrovanej územnej stratégie (IUS)** a obsahujúca špecifické ciele a operácie, vzťahujúce sa len na to-ktoré SPR. Cieľom je zabezpečiť adresnejšie operácie

a podporu regiónom na medzistupni medzi regionálnou samosprávou (VÚC) a miestnou samosprávou (obce).

Tretí stupeň strategického plánovania budú stále tvoriť obce a mestá – tým je, samozrejme, ponechaná možnosť vypracovať si svoje vlastné PHSR (ak nevyužijú možnosť vypracovať si svoj PHSR ako súčasť spoločného programu rozvoja obcí). **Obec Slatvina** leží v Košickom samosprávnom kraji a v programovom období 2021-2027 je **súčasťou** strategicko-plánovacieho regiónu **SPR Spišská Nová Ves**.

Obrázok 4: Strategicko-plánovacie regióny (SPR) na území Košického kraja, ustanovené v programovom období 2021-2027

Zdroj: Vstupná správa pre spracovanie PHRSR Košického kraja

Zmena nastáva v rámci územného rozvoja. **Každý samosprávny kraj** na Slovensku a každé **územie udržateľného mestského rozvoja (UMR)**⁵, zadefinované Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie, si v rámci svojho PHRSR (resp. integrovanej územnej stratégie)⁶ definuje tzv. **Integrované investičné balíčky (resp. integrované projektové balíčky)**. Tie pozostávajú z kľúčových projektov (ktorých realizácia je pre implementáciu daného projektového balíka kľúčová, nosná; bez nej by realizácia celého integrovaného balíka nemala zmysel a investície by nepriniesli synergický efekt) a komplementárnych projektových balíkov (ktoré obsahujú indikatívne tematické projektové balíčky). Celý integrovaný projektový balík môže byť financovaný z rôznych zdrojov (napr. EŠIF, Plán obnovy, Fond pre spravodlivú transformáciu, tzv. Nórski fondy, úverové zdroje, vlastné zdroje, dotácie štátu a pod.). Tá časť integrovaného investičného balíka, ktorá bude financovaná len z EŠIF, sa nazýva **Integrovaná územná investícia (IUI, angl. skratka ITI)**.

Integrovaný územný rozvoj v rámci územného programu by už teda nemal byť realizovaný výlučne formou dopytovo-orientovaných projektov (ako tomu bolo doposiaľ). Časť IUI bude schvaľovaná Radou partnerstva daného VÚC (bez potreby vyhlásovania dopytovo-orientovaných výziev; výhodou tohto spôsobu schvaľovania bude, že najprv Rada partnerstva VÚC schváli konkrétny projektový zámer na realizáciu, takže žiadateľ bude mať istotu, že jeho projektový zámer určite získa finančie na realizáciu; potom dostane úspešný žiadateľ čas na dopracovanie a dodanie všetkej potrebnej dokumentácie, ako

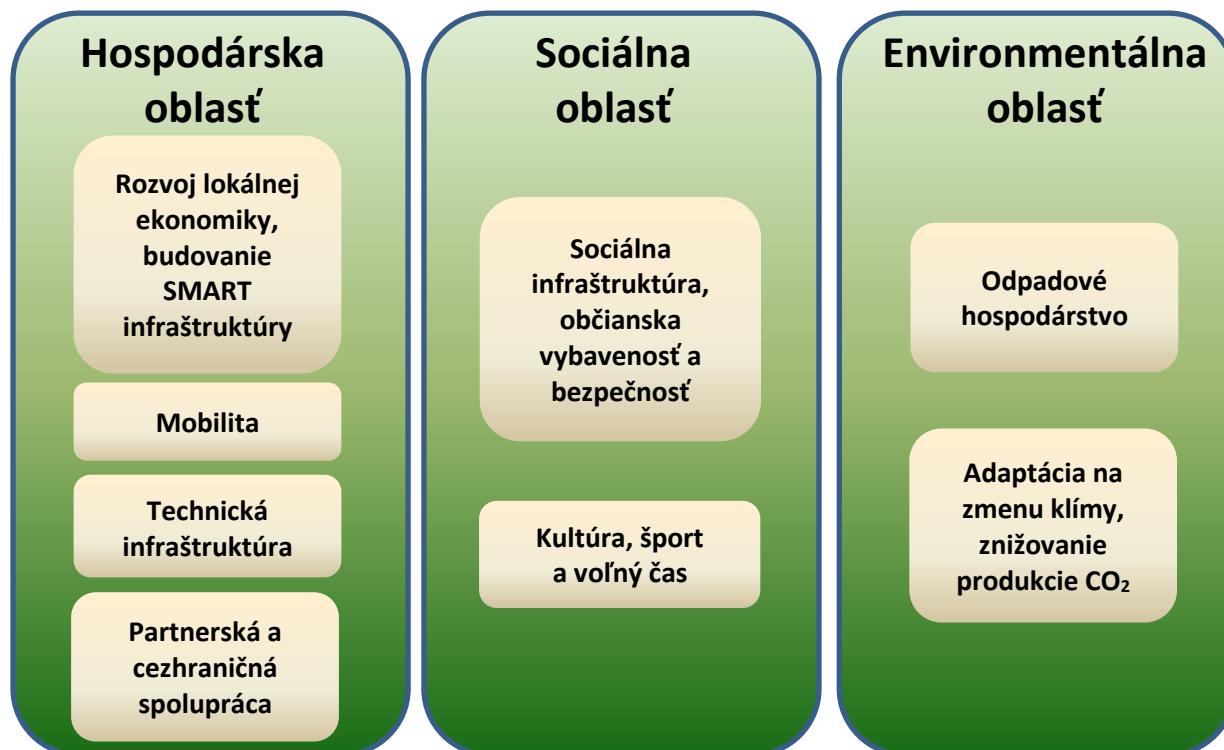
⁵ nazývané aj „mestská funkčná oblasť“

⁶ v prípade VÚC ide o PHRSR (pričom IUS môže byť integrálnou súčasťou PHRSR kraja alebo samostatnou stratégou). V prípade území UMR podľa toho, či sa daný UMR rozhodol vypracovať si integrovanú územnú stratégiu vo forme spoločného programu rozvoja obcí na základe § 8a zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja alebo ako samostatnú stratégiu

napr. samotná projektová dokumentácia, územné rozhodnutie, stavebné povolenie a pod.; tento prístup môže teda potenciálne ušetriť žiadateľom množstvo financí, úsilia a času – keďže tí nebudú povinní mať pripravenú celú dokumentáciu už v čase podania žiadosti o NFP, ale až po jej schválení) a časť IUI sa bude stále implementovať formou dopytovo-orientovaných výziev, vyhlasovaných štátnymi orgánmi (rovnakým spôsobom ako tomu bolo doteraz).

Pre naplnenie strategickej vízie (pozri predchádzajúcu kapitolu) si teda obec Slatvina stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:

- A.) **Hospodárska oblasť** – táto prioritná oblasť pozostáva zo 4 priorít: rozvoj lokálnej ekonomiky, budovanie SMART infraštruktúry (podpora malého a stredného podnikania, podpora miestnej hospodárskej základne, zavádzanie inovácií, rozvoj poľnohospodárstva, rozvoj digitalizácie, realizácia SMART riešení, skvalitňovanie verejných služieb), mobilita (rekonštrukcia starých a výstavba nových miestnych komunikácií a chodníkov), technická infraštruktúra (dobudovanie technickej vybavenosti obce – vodovod, kanalizácia) a partnerská spolupráca (spolupráca s partnerskými obcami).
- B.) **Sociálna oblasť** – prioritná oblasť pozostávajúca z 2 rozvojových priorit: sociálna infraštruktúra, občianska vybavenosť a bezpečnosť (prevencia kriminality, skvalitnenie občianskej vybavenosti) a kultúra, šport a voľný čas (podpora kultúrnych a športových podujatí a telies).
- C.) **Environmentálna oblasť** – tretia prioritná oblasť pozostáva z 2 rozvojových priorit: odpadové hospodárstvo (podpora triedeného zberu, zvyšovanie úrovne vytriedenia komunálnych odpadov) a adaptácia na zmenu klímy, znižovanie produkcie CO₂ (realizácia zelených a modrých investícií, zvyšovanie biodiverzity, využívanie obnoviteľných zdrojov energie, zvyšovanie energetickej efektívnosti budov, realizácia protipovodňových opatrení).

Prostredníctvom týchto troch prioritných oblastí a definovaných priorít, ktoré sú v programovej časti dokumentu rozpracované do jednotlivých opatrení a projektových zámerov, bude obec napĺňať definovanú strategickú víziu rozvoja. Splnením jednotlivých cieľov a stanovených opatrení bude zabezpečovať zvyšovanie kvality života svojich obyvateľov.

Formulár 3 (S1): Hierarchia rozvojových cieľov

Vízia <i>„Obec Slatvina je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby“</i>			
Hlavný cieľ <i>„zvýšiť kvalitu života obyvateľov obce aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľaďovaní životného prostredia obce“</i>			
Prioritná oblasť	Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Strategický cieľ	<i>Rozvíjať vnútorný potenciál územia, založený na podpore miestneho hospodárstva a vybudovanej dopravnej a technickej infraštruktúry</i>	<i>Podporovať skvalitňovanie občianskej vybavenosti a zabezpečovať pre obyvateľov dôstojné podmienky spoločenského využitia</i>	<i>Zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj jej návštevníkov kvalitné životné prostredie</i>
Priority	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj lokálnej ekonomiky, budovanie SMART infraštruktúry • Mobilita • Technická infraštruktúra • Partnerská a cezhraničná spolupráca 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociálna infraštruktúra, občianska vybavenosť a bezpečnosť • Kultúra, šport a voľný čas 	<ul style="list-style-type: none"> • Odpadové hospodárstvo • Adaptácia na zmenu klímy, znižovanie produkcie CO₂
Opatrenia	1.1 Podpora MSP, remeselníkov, polnohospodárov a lesníkov 1.2 Rozvoj digitalizácie a SMART infraštruktúry, vrátane modernizácie verejných služieb 1.3 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry 1.4 Zlepšenie technickej vybavenosti obce 1.5 Spolupráca s partnerskými obcami	2.1 Zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov 2.2 Zlepšenie kvality občianskej vybavenosti 2.3 Podpora spoločenského a kultúrneho života	3.1 Skvalitnenie nakladania s odpadmi a podpora zhodnocovania odpadov 3.2 Realizácia adaptačných a mitigačných opatrení na zmenu klímy, zelené a modré investície, zvyšovanie biodiverzity 3.3 Zvyšovanie energetickej efektívnosti budov, prechod na OZE 3.4 Zlepšenie existujúcej protipovodňovej infraštruktúry

Zdroj: vlastné spracovanie

C-Programová časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Programová časť PHSR nadvázuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projektové zámery na zabezpečenie realizácie programu rozvoja, vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti na úroveň opatrení a projektových zámerov. Táto časť obsahuje:

- konkrétna opatrenia a projektové zámery, vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Opatrenia a projektové zámery podľa prioritných oblastí

V strategickej časti zadefinované priority v rámci troch prioritných oblastí (hospodárskej, sociálnej, environmentálnej) obsahujú viaceré opatrenia, pričom každé opatrenie pozostáva z jedného alebo viacerých konkrétnych projektových zámerov. Tie sú plne v súlade s 5 hlavnými politickými cieľmi politiky súdržnosti Európskej únie na programové obdobie 2021-2027. Realizácia projektových zámerov v rámci zadefinovaných opatrení podporí **inteligentnú transformáciu hospodárstva**, napomôže **prechodu na ekologickejšiu nízkouhlíkovú Európu**, posilní **mobilitu a digitalizáciu**, prispeje k budovaniu **sociálnejšej Európy** a posilní **miestny rozvoj** (samoarezime, myslí sa tu realizácia projektových zámerov na území obce – pričom tieto projektové zámery svojím malým dielom napomôžu realizácii systémových zmien v celoslovenskom a európskom meradle).

Všetky projektové zámery, ktoré samospráva plánuje v strednodobom horizonte realizovať, sú uvedené v nasledujúcom formulári. Niektoré projektové zámery sú pritom „zložitejšie“ – budú si vyžadovať napr. spracovanie projektovej dokumentácie, inžinierske činnosti, zapojenie väčšieho počtu osôb do manažmentu takéhoto projektu a pod. Zároveň sú tu však uvedené aj také projektové zámery, ktoré predstavujú spravidla jednoduchšie „činnosti“ (nie je potrebné realizovať ich ako projekt; spravidla ide „jednoduchšie“, menej náročné činnosti). Všetky takéto zámery – či už „jednoduchšie“ alebo „zložitejšie“ – budeme v tejto aj ďalších kapitolách označovať pod rovnakým názvom „**projektový zámer**“.

Všetky projektové zámery, ktoré sú v tomto PHSR zadefinované, môžu byť realizované v rámci **integrovaných investičných balíkov**, zadefinovaných či už v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (**PHRSR VÚC Košice**) alebo v integrovanej územnej stratégii SPR Spišská Nová Ves (**IUS SPR Spišská Nová Ves**); môžu byť taktiež zahrnuté medzi **integrované územné investície** (financované z EŠIF).

Formulár 4 (P1): Prehľad opatrení a projektových zámerov podľa oblastí

Prioritná oblasť 1 – HOSPODÁRSKA	
Opatrenie	Projektový zámer
1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov	Proj. zámer 1.1.1: Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci <ul style="list-style-type: none"> - príprava pozemkov, budov, priestorových a technických podmienok pre vznik nových služieb a rozvoj existujúcich podnikateľských aktivít - prenájom obecných pozemkov a budov - podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty - podpora poľnohospodárskych subjektov

	<p>Proj. zámer 1.1.2: Podpora zavádzania inovácií u miestnych zamestnávateľov - zavádzanie nových produktov, zlepšených procesov, využívanie nových materiálov, zlepšovanie výrobných metód</p>
1.2 Rozvoj digitalizácie a SMART infraštruktúry, vrátane modernizácie verejných služieb	<p>Proj. zámer 1.2.1: Podpora zavádzania efektívnych SMART digitálnych riešení v podnikoch a u subjektov poskytujúcich verejné služby - realizácia podporných aktivít pri zavádzaní digitálnych riešení do spoločnosti (napr. v doprave, cestovnom ruchu, odpadovom hospodárstve, vo výrobných procesoch, pri poskytovaní elektronických služieb občanom a pod.)</p> <p>Proj. zámer 1.2.2: Zvyšovanie digitálnych zručností zamestnancov a obyvateľov obce - realizácia vzdelávacích aktivít pre zamestnancov pracujúcich v podnikoch a verejnej správe a pre miestnych obyvateľov</p>
1.3 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry	<p>Proj. zámer 1.3.1: Modernizácia miestnych komunikácií - obnova poškodeného povrchu miestnych komunikácií</p> <p>Proj. zámer 1.3.2: Výstavba chodníkov v obci - vybudovanie chodníkov pre peších, popri hlavnej ceste a na miestach, kde to lokálne územno-technické pomery dovoľujú</p>
1.4 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	<p>Proj. zámer 1.4.1: Výstavba vodojemu - vybudovanie nového vodojemu v obci pre zásobovanie pitnou vodou - napojenie vodojemu na existujúcu vodovodnú sieť</p> <p>Proj. zámer 1.4.2: Dokončenie rekonštrukcie vodovodu - oprava poškodených častí vodovodného potrubia vo zvyšných častiach (kde ešte oprava nebola realizovaná)</p> <p>Proj. zámer 1.4.3: Dobudovanie kanalizácie (II.+III. etapa) - osadenie kanalizačného potrubia na chýbajúcich miestach - pripojenie kanalizačných vetiev na ČOV</p>

	<p>Proj. zámer 1.4.4: Modernizácia obecného rozhlasu</p> <ul style="list-style-type: none"> - výmena poškodených bodov obecného rozhlasu - výmena telekomunikačných rozvodov - zapojenie SMART prvkov do ovládania obecného rozhlasu
1.5 Spolupráca s partnerskými obcami	<p>Proj. zámer 1.5.1: Rozvoj partnerskej a cezhraničnej spolupráce</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj spolupráce s partnerskými obcami/mestami
Prioritná oblasť 2 – SOCIÁLNA	
Opatrenie	Projektový zámer
2.1 Zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov	<p>Proj. zámer 2.1.1: Rozšírenie kamerového systému</p> <ul style="list-style-type: none"> - osadenie ďalších bezpečnostných kamier za účelom prevencie kriminality a protispoločenského správania v obci, príp. aj monitorovania bezpečnosti cestnej premávky
2.2 Zlepšenie kvality občianskej vybavenosti	<p>Proj. zámer 2.2.1: Revitalizácia parku pri pramene Anna</p> <ul style="list-style-type: none"> - obnova obecného parku pri pramene Anna - osadenie lavičiek a mobiliára - vybudovanie chodníka a realizácia potrebných terénnych úprav - výsadba a údržba zelene <p>Proj. zámer 2.2.2: Výstavba multifunkčného ihriska</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie exteriérových priestorov na realizáciu športových aktivít
2.3 Podpora spoločenského, kultúrneho a športového života	<p>Proj. zámer 2.3.1: Podpora kultúrnych a športových podujatí a telies</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora kultúrnych podujatí - podpora športových podujatí - podpora miestnych kultúrnych a športových telies
Prioritná oblasť 3 – ENVIRONMENTÁLNA	
Opatrenie	Projektový zámer
3.1 Skvalitnenie nakladania s odpadmi a podpora zhodnocovania odpadov	<p>Proj. zámer 3.1.1: Skvalitnenie systému zberu odpadov, zavádzanie SMART prvkov v odpadovom hospodárstve</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie efektivity triedeného zberu odpadov - rozšírenie možností zberu tzv. zeleného biologicky rozložiteľného a kuchynského odpadu z domácností - rozširovanie ponuky triedeného zberu o ďalšie druhy odpadov - implementácia rôznych SMART prvkov za účelom kvalitatívneho zlepšenia nakladania s odpadmi

<p>3.2 Realizácia adaptačných a mitigačných opatrení na zmenu klímy, zelené a modré investície, zvyšovanie biodiverzity</p>	<p>Proj. zámer 3.2.1: Údržba a revitalizácia zelene na verejných priestranstvách, výsadba stromov a krov - výkon starostlivosti o verejnú zeleň - výsadba novej zelene (stromy, kríky, tráva, kvety a pod.) za účelom rozširovania zelených plôch v intraviláne obce</p> <p>Proj. zámer 3.2.2: Realizácia ďalších adaptačných opatrení a opatrení na zvyšovanie biodiverzity v sídelnom prostredí - v spolupráci rôznymi subjektmi realizácia rôznych ďalších adaptačných opatrení, ako napr. dažďová záhrada, hmyzí hotel, včelia záhrada, vodná fontána, zelené parkovisko a pod.</p>
<p>3.3 Zvyšovanie energetickej efektívnosti budov, prechod na OZE</p>	<p>Proj. zámer 3.3.1: Výstavba fotovoltaických elektrární na strechách obecných budov - osadenie príslušnej techniky na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie</p> <p>Proj. zámer 3.3.2: Podpora využívania obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie vo verejných budovách a na verejných plochách - realizácia ďalších podporných krokov na využívanie OZE a AZE (napr. zateplenie budov, výmena kotlov a pod.)</p> <p>Proj. zámer 3.3.3: Zvýšenie energetickej efektívnosti spoločnej budovy obecného úradu, kultúrneho domu a materskej školy - výmena poškodenej strešnej krytiny - zateplenie budovy, úprava fasády - výmena otvorových výplní - rekonštrukcia interiérových priestorov (elektroinštalácia, rozvody vody a kúrenia, výmena kotlov, omietky, podlahy) - obstaranie vnútorného vybavenia</p>
<p>3.4 Zlepšenie existujúcej protipovodňovej infraštruktúry</p>	<p>Proj. zámer 3.4.1: Realizácia protipovodňových a vodozádržných opatrení - vykonanie potrebných úprav na miestnych vodných tokoch, ktoré sa počas prívalových alebo dlhotrvajúcich dažďov vylievajú a predstavujú ohrozenie pre ich okolie - realizácia vodozádržných opatrení</p>

Zdroj: Obecný úrad Slatvina, vlastné spracovanie

Súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PHSR obce sú spracované v nasledujúcom formulári. Rozdelené sú do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu – práce, tovary a služby, financované počas realizácie aktivít projektu,
- ukazovatele výsledku – okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, príp. služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu – dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu.

Východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov v rámci hodnotenia dopadov pre PHSR obce boli stanovené spravidla ako nulové v roku 2024, cieľové hodnoty boli stanovené pre roky 2027 a 2030.

Formulár 5 (P2): Zoznam merateľných ukazovateľov v rámci jednotlivých opatrení PHSR

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota					
				2024	2027	2030				
Hospodárska oblasť										
Opatrenie 1.1. - Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov										
Výsledok	Podporení podnikatelia	OcÚ	počet / rok	0	1	2				
Opatrenie 1.2. - Rozvoj digitalizácie a SMART infraštruktúry, vrátane modernizácie verejných služieb										
Výsledok	Realizované digitálne riešenia	OcÚ, zamestnávatelia	počet	0	2	4				
Opatrenie 1.3. - Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry										
Výsledok	Zrekonštr. miestne komunikácie	OcÚ	súbor objektov	0	0	1				
Výsledok	Novo vybudované chodníky	OcÚ	súbor objektov	0	0	1				
Opatrenie 1.4. - Zlepšenie technickej vybavenosti obce										
Výsledok	Vybudovaný vodojem	OcÚ	objekt	0	0	1				

Výsledok	Kompletne zrekonštruovaná celá vodovodná siet'	OcÚ	súbor objektov	0	1	1
Výsledok	Dobudovaná kanalizačná siet'	OcÚ	súbor objektov	0	0	1
Výsledok	Obyvatelia pripojení na kanalizačnú siet'	OcÚ	počet	0	150	320
Výstup	Zrekonštr. obecný rozhlas	OcÚ	objekt	0	1	1
Opatrenie 1.5. - Spolupráca s partnerskými obcami						
Výsledok	Podporené partnerské projekty	OcÚ	počet	0	1	2
Sociálna oblast'						
Opatrenie 2.1. - Zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov						
Výstup	Nové kamery monitorujúce verejné priestory	OcÚ	počet	9	14	14
Výsledok	Nižší počet priestupkov	OcÚ, Polícia	%	0	20	40
Opatrenie 2.2. - Zlepšenie kvality občianskej vybavenosti						
Výsledok	Zrevitalizovaný park pri pramene Anna	OcÚ	súbor objektov a aktivít	0	1	1
Výsledok	Vybudované multifunkčné ihrisko	OcÚ	objekt	0	1	1
Opatrenie 2.3. - Podpora spoločenského a kultúrneho života						
Výsledok	Zrealizované kultúrne a športové podujatia	OcÚ	počet/rok	4	5	6
Výsledok	Podporené subjekty	OcÚ	počet/rok	0	1	1
Environmentálna oblast'						
Opatrenie 3.1. - Skvalitnenie nakladania s odpadmi a podpora zhodnocovania odpadov						
Výsledok	Skvalitnený systém zberu odpadov	OcÚ	súbor aktivít	0	1	1
Výsledok	Úroveň vytriedenia odpadov	OcÚ	%	69	75	80
Opatrenie 3.2. - Realizácia adaptačných a mitigačných opatrení na zmenu klímy, zelené a modré investície, zvyšovanie biodiverzity						
Výsledok	Revitalizovaná zeleň na verejných priestranstvách	OcÚ	súbor objektov	0	1	1
Výsledok	Realizované ďalšie adaptačné opatrenia	OcÚ	súbor aktivít	0	1	1

Opatrenie 3.3. - Zvyšovanie energetickej efektívnosti budov, prechod na OZE						
Výstup	Osadené fotovoltaické panely na obecných budovách	OcÚ	súbor objektov	0	0	1
Výsledok	Obnovená spoločná budova kultúrneho domu, obecného úradu a MŠ	OcÚ	objekt	0	0	1
Výsledok	Nižšia spotreba energie v budovách	OcÚ	%	0	30	60
Opatrenie 3.4. - Zlepšenie existujúcej protipovodňovej infraštruktúry						
Výsledok	Zrealizované protipovodňové a vodozádržné opatrenia	OcÚ	súbor aktivít	0	1	1

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad Slatvina, vlastné spracovanie

D-Realizačná časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- akčný plán,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR.

Akčný plán obce

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomickejho rozvoja. Tento plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektových zámerov. Obsahuje predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladanú (odhadovanú) výšku zdrojov na ich realizáciu.

Formulár 6 (R1): Akčný plán

Opátrenie, projektový zámer	Odhadovaný termín realizácie	Financovanie (tis. eur)	Zodpovedný
HOSPODÁRSKA OBLASŤ			
PRIORITA: ROZVOJ LOKÁLNEJ EKONOMIKY, BUDOVANIE SMART INFRAŠTRUKTÚRY			
Opátrenie 1.1: Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov			
<i>Proj. zámer 1.1.1: Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci</i>	2024-2030	1,00	obec
<i>Proj. zámer 1.1.2: Podpora zavádzania inovácií u miestnych zamestnávateľov</i>	2024-2030	0,50	obec, firmy
Opátrenie 1.2: Rozvoj digitalizácie a SMART infraštruktúry, vrátane modernizácie verejných služieb			
<i>Proj. zámer 1.2.1: Podpora zavádzania efektívnych SMART digitálnych riešení v podnikoch a u subjektov poskytujúcich verejnú službu</i>	2024-2030	2,00	obec, firmy
<i>Proj. zámer 1.2.2: Zvyšovanie digitálnych zručností zamestnancov a obyvateľov obce</i>	2024-2030	0,50	obec
PRIORITA: MOBILITA			
Opátrenie 1.3: Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry			
<i>Proj. zámer 1.3.1: Modernizácia miestnych komunikácií</i>	2025-2030	200,00	obec
<i>Proj. zámer 1.3.2: Výstavba chodníkov v obci</i>	2025-2028	80,00	obec
PRIORITA: TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA			
Opátrenie 1.4: Zlepšenie technickej vybavenosti obce			
<i>Proj. zámer 1.4.1: Výstavba vodojemu</i>	2026-2029	150,00	obec
<i>Proj. zámer 1.4.2: Dokončenie rekonštrukcie vodovodu</i>	2025-2027	30,00	obec

Proj. zámer 1.4.3: Dobudovanie kanalizácie (II.+III. etapa)	2024-2030	500,00	obec
Proj. zámer 1.4.4: Modernizácia obecného rozhlasu	2025-2026	10,00	obec
PRIORITA: PARTNERSKÁ A CEZHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA			
Opatrenie 1.5: Spolupráca s partnerskými obcami			
Proj. zámer 1.5.1: Rozvoj partnerskej a cezhraničnej spolupráce	2024-2030	2,00	obec
SOCIÁLNA OBLASŤ			
PRIORITA: SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA, OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A BEZPEČNOSŤ			
Opatrenie 2.1: Zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov			
Proj. zámer 2.1.1: Rozšírenie kamerového systému	2025-2026	8,00	obec
Opatrenie 2.2: Zlepšenie kvality občianskej vybavenosti			
Proj. zámer 2.2.1: Revitalizácia parku pri pramene Anna	2024-2025	40,00	obec
Proj. zámer 2.2.2: Výstavba multifunkčného ihriska	2025-2026	70,00	obec
PRIORITA: KULTÚRA, ŠPORT A VOĽNÝ ČAS			
Opatrenie 2.3: Podpora spoločenského, kultúrneho a športového života			
Proj. zámer 2.3.1: Podpora kultúrnych a športových podujatí a telies	2024-2030	10,00	obec
ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ			
PRIORITA: ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO			
Opatrenie 3.1: Skvalitnenie nakladania s odpadmi a podpora zhodnocovania odpadov			
Proj. zámer 3.1.1: Skvalitnenie systému zberu odpadov, zavádzanie SMART prvkov v odpadovom hospodárstve	2024-2025	5,00	obec
PRIORITA: ADAPTÁCIA NA ZMENU KLÍMY, ZNIŽOVANIE PRODUKCIE CO₂			
Opatrenie 3.2: Realizácia adaptačných a mitigačných opatrení na zmenu klímy, zelené a modré investície, zvyšovanie biodiverzity			
Proj. zámer 3.2.1: Údržba a revitalizácia zelene na verejných priestranstvách, výsadba stromov a krov	2024-2030	80,00	obec
Proj. zámer 3.2.2: Realizácia ďalších adaptačných opatrení a opatrení na zvyšovanie biodiverzity v sídelnom prostredí	2025-2028	40,00	obec
Opatrenie 3.3: Zvyšovanie energetickej efektívnosti budov, prechod na OZE			
Proj. zámer 3.3.1: Výstavba fotovoltaických elektrární na strechách obecných budov	2025-2028	50,00	obec
Proj. zámer 3.3.2: Podpora využívania obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie vo verejných budovách a na verejných plochách	2024-2030	40,00	obec
Proj. zámer 3.3.3: Zvýšenie energetickej efektívnosti spoločnej budovy obecného úradu, kultúrneho domu a materskej školy	2025-2028	500,00	obec
Opatrenie 3.4: Zlepšenie existujúcej protipovodňovej infraštruktúry			

Proj. zámer 3.4.1: Realizácia protipovodňových a vodozádržných opatrení	2024-2030	120,00	obec
--	-----------	--------	------

Zdroj: vlastné spracovanie

Administratívne, organizačné a inštitucionálne zabezpečenie PHSR

Vypracovaním a schválením tohto programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky, ktorým je princíp programovania. Implementácia navrhovaných projektových zámerov si bude vyžadovať konkrétnych ľudí, ktorí budú tieto zámery uskutočňovať od začiatku do konca a ktorí za nich budú aj zodpovední. Vzhľadom na poddimenzovanosť samosprávy z aspektu ľudských zdrojov sa predpokladá, že niektoré projektové zámerы bude potrebné realizovať v spolupráci s externými poradcami, odborníkmi, príp. špecializovanými firmami.

V systéme riadenia a implementácie PHSR je **Riadiacim orgánom** na úrovni obce obecný úrad prostredníctvom starostu obce. Ten zodpovedá za systém riadenia PHSR, ako aj za systém čerpania získaných dotácií, použitia úverových zdrojov a v prípade získania pomoci zo štrukturálnych fondov aj za čerpanie tejto pomoci. Obecné zastupiteľstvo plní úlohu **Monitorovacieho výboru**. **Orgánom auditu** je hlavný kontrolór a príslušná komisia OcZ, ak je zriadená. Funkciu **Platobného orgánu** vykonáva ekonomicke oddelenie OcÚ a príslušné oddelenia OcÚ plnia funkciu **Sprostredkovateľského orgánu**. PHSR ako aj všetky jeho zmeny a doplnky schvaľuje obecné zastupiteľstvo (Inštitút priestorového plánovania, 2016).

Samospráva tak bude raz ročne získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu (napr. do septembra príslušného roku), kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia. Obecné zastupiteľstvo vo vzťahu k realizácii PHSR berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Úlohou obecného zastupiteľstva je taktiež schvaľovanie spolufinancovania pripravovaných projektov. Obecné zastupiteľstvo teda každoročne schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizáciu programu.

Stručný popis komunikačnej stratégie

Súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR budú, či už z dôvodu povinného informovania a publicity (najmä pri projektoch financovaných z EŠIF) alebo v rámci komunikácie medzi obcou a cieľovými skupinami pri príprave a realizácii projektov, rôzne formy komunikácie. V prípade realizácie projektov z EŠIF budú v záujme informovania verejnosti osadené informačné tabule, príp. budú organizované úvodné a záverečné konferencie, semináre, workshopy, rôzne informačné stretnutia a pod.

V podmienkach obce prebieha komunikácia predovšetkým osobným stykom verejnosti a záujmových skupín s jej volenými orgánmi a zamestnancami. Významným komunikačným kanálom najmä pre mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľstva je webová stránka obce. Staršie vekové kategórie uprednostňujú najmä obecný rozhlas, úradnú tabuľu a osobné podanie. Ďalším nástrojom komunikácie budú pozvánky na priamu účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Prostredníctvom uvedených komunikačných kanálov bude až do ukončenia platnosti PHSR prebiehať neustála komunikácia s obyvateľmi týkajúca sa realizácie tohto Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom systému monitorovania a hodnotenia je získavanie informácií o reálnom plnení PHSR a o jeho prípadnom negatívnom vývoji. Dôsledkom dobrého nastavenia systému monitorovania a hodnotenia bude prípadná zmena spôsobu realizácie, podľa potreby aj definovanie a prijatie nových opatrení. Ako

už bolo spomenuté vyššie, samospráva bude raz ročne (do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať a spracovať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu, kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia.

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa teda bude vykonávať priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenia jeho platnosti. Tento proces bude vychádzať z údajov uvedených vo Formulári P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania PHSR bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou môže byť aj prípadná monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v rámci implementácie projektov z EŠIF. Za prípravu monitorovacej správy konkrétneho projektu bude zodpovedať jeho garant podľa povahy projektu. Za prípravu monitorovacej správy PHSR bude zodpovedať samospráva obce – či už prostredníctvom starostu obce, hlavného kontrolóra, poslancov, zamestnancov obecného úradu, príp. inej poverenej osoby.

Formulár 7 (R5): Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR počas jeho platnosti 2024-2030		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2026	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	v prípade potreby	kontrola súladu programu s reálnou situáciou
Tematické hodnotenie časti PHSR	2027	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	v prípade potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2024-2030	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

Zdroj: vlastné spracovanie

E-Finančná časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, projektových zámerov za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektových zámerov.

Indikatívny finančný plán

Výška potrebných finančných prostriedkov je v tomto PHSR uvedená pri jednotlivých projektových zámeroch a opatreniach. Uvedené sumy sú stanovené odhadom, keďže bez spracovania projektovej dokumentácie nie je možné ex-ante určiť predpokladanú sumu, potrebnú na realizáciu projektového zámeru. Navýše, táto suma sa ešte mení po realizácii verejného obstarávania. Pri rozhodovaní o financovaní jednotlivých projektových zámerov sa bude prihliadať na ich dôležitosť a na ich prínos pre rozvoj obce. Niektoré projektové zámery sa budú môcť realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, iné si však budú vyžadovať náročnejšie zdroje z hľadiska finančného aj personálneho zabezpečenia.

Potenciálne zdroje, ktoré sa samospráva môže snažiť získať na realizáciu opatrení a projektových zámerov, uvedených v tomto PHSR, sú najmä:

- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov (napr. Environmentálny fond, ŠFRB, ...),
- financovanie z národných projektov (napr. úrady práce, soc. vecí a rodiny – AOTP...),
- rozpočet samosprávneho kraja,
- európske štrukturálne a investičné fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- Svetová banka,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR,
- sponzorské dary podnikateľov, súkromných osôb, neziskového sektora a pod.,
- vlastné zdroje (rozpočet obce).

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného PHSR je Indikatívny rozpočet – summarizácia.

Formulár 8 (F1): Indikatívny rozpočet - summarizácia

Oblast'	rok							Spolu (tis. €)
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Hospodárska	15,30	152,60	346,90	174,80	207,60	59,60	19,20	976,00
Sociálna	15,00	62,00	41,00	4,00	3,00	2,00	1,00	128,00
Environmentálna	13,00	96,00	169,00	366,00	120,00	54,00	17,00	835,00
SPOLU (tis. €)	43,30	310,60	556,90	544,80	330,60	115,60	37,20	1 939,00

Zdroj: vlastné spracovanie

www.dokumentypreobce.sk

Strana | 54

Model viaczdrojového financovania a finančný rámec

Financovanie jednotlivých projektových zámerov sa bude realizovať z viacerých zdrojov, pričom závisieť bude od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb.

Financovanie sa tak bude opierať o zdroje obce, o národné zdroje, o zdroje z EŠIF, VÚC, o súkromné a ďalšie zdroje.

Intervenčná matica predstavuje odhad objemu potrebných zdrojov na realizáciu jednotlivých projektových zámerov. Finálna podoba a konkrétna výška investícií bude známa až po vypracovaní projektovej dokumentácie k tomu-ktorému projektovému zámeru (ak relevantné) a vychádzať bude najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár 9 (F5): Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica

Opatrenie	Celkové náklady	Viaczdrojové financovanie (tis. eur)					Súkromné zdroje	Iné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu		
Opatrenie 1.1	1,50		0,50		1,00	1,50		
Opatrenie 1.2	2,50		1,50		1,00	2,50		
Opatrenie 1.3	280,00	238,00	28,00		14,00	280,00		
Opatrenie 1.4	690,00	25,50	620,50		44,00	690,00		
Opatrenie 1.5	2,00			1,00	1,00	2,00		
Opatrenie 2.1	8,00		7,00		1,00	8,00		
Opatrenie 2.2	110,00	93,50	11,00		5,50	110,00		
Opatrenie 2.3	10,00			2,00	8,00	10,00		
Opatrenie 3.1	5,00				5,00	5,00		
Opatrenie 3.2	120,00	102,00	12,00		6,00	120,00		
Opatrenie 3.3	590,00	501,50	59,00		29,50	590,00		
Opatrenie 3.4	120,00	102,00	12,00		6,00	120,00		
SPOLU	1 939,00	1 062,50	751,50	3,00	122,00	1 939,00	0,00	0,00

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Finančný rámec na realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektových zámerov je formulárom s podrobnejšou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia a projektové zámery PHSR na celé jeho obdobie. Obsahuje podrobné členenie predpokladaných finančných zdrojov, potrebných na realizáciu jednotlivých projektových zámerov.

Formulár 10 (F2): Finančný rámec pre realizáciu PHSR

Číslo opatrenia	Kód a názov projektového zámeru	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ-výsledku, dopadu	Termín začatia a ukončenia realizácie projekt. zámeru	RN Spolu (tis. eur)	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Súkromné zdroje	Úverové zdroje	EIB príspevok (informatívne)	Iné zdroje
							Národné celkom	EÚ (EŠIF + Plán obnovy) celkom				
				rok	a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
I. Hospodárska oblast'					976,00 €	976,00 €	712,50 €	263,50 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 1.1	1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci		rozvinutie lokálnej ekonomiky	2024-2030	1,00 €	1,00 €	1,00 €	1,00 €				
	1.1.2 Podpora zavádzania inovácií u miestnych zamestnávateľov		rozvinutie lokálnej ekonomiky	2024-2030	0,50 €	0,50 €	0,50 €	0,50 €				
Opat. 1.2	1.2.1 Podpora zavádzania efektívnych SMART digitálnych riešení v podnikoch a u subjektov poskytujúcich verejné služby		rozvinutie lokálnej ekonomiky	2024-2030	2,00 €	2,00 €	2,00 €	2,00 €				
	1.2.2 Zvyšovanie digitálnych zručností zamestnancov a obyvateľov obce		zvýšená zamestnanosť obyvateľstva	2024-2030	0,50 €	0,50 €	0,50 €	0,50 €				
Opat. 1.3	1.3.1 Modernizácia miestnych komunikácií	2112 - Miestne komunikácie	zabezpečený kvalitný prístup k domom a bytom; zvýšená bezpečnosť chodcov	2025-2030	200,00 €	200,00 €	30,00 €	170,00 €				

	1.3.2 Výstavba chodníkov v obci	2112 - Miestne komunikácie	zvýšená bezpečnosť chodcov	2025-2028	80,00 €	80,00 €	12,00 €	68,00 €			
Opat. 1.4	1.4.1 Výstavba vodojemu	2222 - Miestne potrubné rozvody vody	bezpečný a spoľahlivý zdroj pitnej vody	2024-2029	150,00 €	150,00 €	150,00 €				
	1.4.2 Dokončenie rekonštrukcie vodovodu	2222 - Miestne potrubné rozvody vody	bezpečná a spoľahlivá dodávka pitnej vody	2025-2027	30,00 €	30,00 €	4,50 €	25,50 €			
	1.4.3 Dobudovanie kanalizácie (II.+III. etapa)	2223 - Miestne kanalizácie	dobudovaná kanalizačná sieť v obci; čistejšie životné prostredie; lepšie zdravie obyvateľov	2024-2030	500,00 €	500,00 €	500,00 €				
	1.4.4 Modernizácia obecného rozhlasu	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	kvalitný komunikačný kanál medzi samosprávou a obyvateľmi	2025-2026	10,00 €	10,00 €	10,00 €				
Opat. 1.5	1.5.1 Rozvoj partnerskej a cezhraničnej spolupráce		2 podporené partnerské projekty	2024-2030	2,00 €	2,00 €	2,00 €				
II. Sociálna oblasť					128,00 €	128,00 €	34,50 €	93,50 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 2.1	2.1.1 Rozšírenie kamerového systému	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	5 nových kamier	2025-2026	8,00 €	8,00 €	8,00 €				
Opat. 2.2	2.2.1 Revitalizácia parku pri pramene Anna		kvalitné verejné priestory	2024-2025	40,00 €	40,00 €	6,00 €	34,00 €			
	2.2.2 Výstavba multifunkčného ihriska	2411 - Športové ihriská	verejnosť realizujúca športové aktivity	2025-2026	70,00 €	70,00 €	10,50 €	59,50 €			
Opat. 2.3	2.3.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí a telies		kultúrne a športové podujatia konané na území obce	2024-2030	10,00 €	10,00 €	10,00 €				
III. Environmentálna oblasť					835,00 €	835,00 €	129,50 €	705,50 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €

Opat. 3.1	3.1.1 Skvalitnenie systému zberu odpadov, zavádzanie SMART prvkov v odpadovom hospodárstve		skvalitnený systém triedeného zberu, vyššia úroveň vytriedenia odpadov	2024-2025	5,00 €	5,00 €	5,00 €				
Opat. 3.2	3.2.1 Údržba a revitalizácia zelene na verejných priestranstvách, výsadba stromov a krov		kvalitnejšia zeleň	2024-2030	80,00 €	80,00 €	12,00 €	68,00 €			
	3.2.2 Realizácia ďalších adaptačných opatrení a opatrení na zvyšovanie biodiverzity v sídelnom prostredí		realizované dodatočné adaptačné opatrenia	2025-2028	40,00 €	40,00 €	6,00 €	34,00 €			
Opat. 3.3	3.3.1 Výstavba fotovoltaických elektrární na strechách obecných budov		výšší podiel elektrickej energie získanej z OZE	2025-2028	50,00 €	50,00 €	7,50 €	42,50 €			
	3.3.2 Podpora využívania obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie vo verejných budovách a na verejných plochách		výšší podiel elektrickej energie získanej z OZE	2024-2030	40,00 €	40,00 €	6,00 €	34,00 €			
	3.3.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti spoločnej budovy obecného úradu, kultúrneho domu a materskej školy		nízka spotreba energií na prevádzku budovy	2025-2028	500,00 €	500,00 €	75,00 €	425,00 €			
Opat. 3.4	3.4.1 Realizácia protipovodňových a vodozádržných opatrení	2152 - Priehrady	žiadne škody na životoch a majetku v dôsledku povodní	2024-2030	120,00 €	120,00 €	18,00 €	102,00 €			
Celkom					1 939,00 €	1 939,00 €	876,50 €	1 062,50 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €

Zdroj: Obecný úrad Slatvina, vlastné spracovanie

Systém hodnotenia a zarad'ovania projektových zámerov do financovania

Dôležitým momentom v procese realizácie PHSR bude schvaľovanie financovania jednotlivých projektových zámerov obecným zastupiteľstvom. Pri ich výbere bude preto nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam či už z legislatívneho hľadiska alebo vo vzťahu k rozvoju obce.

Nasledujúca hodnotiaca tabuľka pre výber projektových zámerov je upravená pre potreby obce. Najvyššiu prioritu (úroveň dôležitosti) majú projektové zámery, ktorých realizácia vyplýva priamo z legislatívy a projektové zámery, ktoré budú riešiť výrazne naliehavú havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Kategória s vysokou prioritou zahŕňa projektové zámery s oporou vo VZN obce, projektové zámery Miestnej akčnej skupiny, oblastnej organizácie cestovného ruchu, projektové zámery s vydaným právoplatným stavebným povolením (príp. aj projektové zámery s ukončeným procesom verejného obstarávania), projektové zámery, na ktoré sa dajú získať zdroje z EŠIF a/alebo ich realizácia je zároveň nutná pre rozvoj obce a projektové zámery, ktoré majú vysokú podporu u obyvateľstva. Kategória so strednou úrovňou dôležitosti obsahuje tie projektové zámery, ktoré majú možnosť byť spolufinancované z európskych štrukturálnych a investičných fondov a/alebo ich realizácia je zároveň vhodná pre rozvoj obce. Kategóriu 4 a 5 predstavujú projektové zámery nachádzajúce sa vo fáze úvah (bez spracovania prvotných analýz, projektovej dokumentácie, stavebného povolenia a pod.).

Formulár 11 (F3): Hodnotiaca tabuľka pre výber projektových zámerov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium (podmienky pre zaradenie do úrovne dôležitosti)	Projektové zámery
1	Najvyššia	a) projektové zámery vyplývajúce zo zákona alebo legislatívy EÚ b) projektové zámery riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu	
2	Vysoká	a) projektové zámery s oporou vo VZN obce b) projektové zámery s právoplatným stavebným povolením c) projektové zámery MAS d) projektové zámery OOCR e) projektové zámery miestnych rozvojových organizácií f) projektové zámery s vysokou podporou obyvateľov g) projektové zámery s potenciálom spolufinancovania z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projektové zámery, ktorých realizácia je pre rozvoj obce nutná	1.3.1; 1.3.2; 1.4.1; 1.4.2; 1.4.3; 1.4.4; 2.2.1; 2.2.2; 2.3.1; 3.2.1; 3.2.2; 3.3.1; 3.3.2; 3.3.3; 3.4.1;
3	Stredná	projektové zámery s potenciálom spolufinancovania z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projektové zámery, ktorých realizácia je pre rozvoj obce vhodná	1.1.2; 1.2.1; 1.2.2; 1.5.1; 2.1.1; 3.1.1;
4	Nízka	projektové zámery v štádiu zámerov / úvah	1.1.1;
5	Najnižšia	ostatné	

Zdroj: vlastné spracovanie

Záver

Formulár 12 (Z1): Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	<p>Názov dokumentu: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slatvina na roky 2024-2030</p> <p>Štruktúra dokumentu: dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, podľa Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, vydanej Úradom podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, január 2020, Metodiky na spracovanie Programu rozvoja obce, vydanej Inštitútom priestorového plánovania, september 2016 a podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydanej Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015.</p>
Spracovanie	<p>Forma a obdobie spracovania: spracovanie PHSR vykonalala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov. Dokument bol spracovaný na jar 2024.</p> <p>Riadiaci tím: riadiaci tím pozostával z 2 členov a v procese spracovania mal 2 pracovné zasadania.</p> <p>Účasť verejnosti a komunikácia s ňou: verejnosť participovala na procese spracovania PHSR prostredníctvom prieskumu názorov.</p> <p>Autor dokumentu: RNDr. Radomír Babiak, PhD.; www.dokumentypreobce.sk</p> <p>Náklady na spracovanie: z rozpočtu obce.</p>
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy dňa: 19.03.2024.
Schválenie	Návrh na uznesenie zastupiteľstva: „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slatvina na roky 2024-2030“.

Zdroj: vlastné spracovanie

Prílohy

Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

Inštitút priestorového plánovania (2016): *Stručná metodika spracovania Programu rozvoja obce a Spoločného programu rozvoja obcí*. Bratislava: september 2016.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001

MDVRR (2015): *Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC*. Bratislava: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015, 62 s.

PHRSR Košického samosprávneho kraja 2022-2030

MŽP (2018): *Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy*. Bratislava: Ministerstvo životného prostredia, aktualizácia 2018.

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (2020): *Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja*. Bratislava: január 2020.

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030

Weisová, D., Bernátová, M. (2012): *Strategické plánovanie samosprávy*. Žilina: Municipalia, 2012.

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Internetové zdroje:

census2011.statistics.sk	www.ives.minv.sk/heraldreg
datacube.statistics.sk	www.maps.google.com
datacube.statistics.sk/SODB/	www.minv.sk
http://cp.atlas.sk	www.orsr.sk
http://envirozataze.enviroportal.sk	www.pamiatky.sk
http://uzemia.enviroportal.sk	www.registeruz.sk
https://gis.nlcsk.org/islhp/#lesnictvo	www.scitanie.sk
statdat.statistics.sk	www.statistics.sk
www.beiss.sk	www.zrsr.sk
www.cdb.sk	

Zoznam skratiek použitých v PHSR

AOTP	Aktívne opatrenia trhu práce	MŽP	Ministerstvo životného prostredia
AZE	Alternatívne zdroje energie	NFP	Nenávratný finančný príspevok
b.j.	Bytové jednotky	NN	Nízke napätie
BRKO	Biologicky rozložiteľný komunálny odpad	NPR	Národná prírodná rezervácia
CDB	Cestná databanka	OcÚ	Obecný úrad
CLLD	Community-led Local Development (Miestny rozvoj vedený komunitou)	o. i.	Okrem iného
CR	Cestovný ruch	OOCR	Oblastná organizácia cestovného ruchu
ČOV	Čistička odpadových vôd	OZE	Obnoviteľné zdroje energie
DHZ	Dobrovoľný hasičský zbor	PA	Povodňová aktivita
EAO	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	PP	Prírodná pamiatka
EIB	Európska investičná banka	PR	Prírodná rezervácia
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy	PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
EZÚS	Európske zoskupenie územnej spolupráce	PPF	Poľnohospodársky pôdny fond
ha	Hektár	SHR	Samostatne hospodáriaci roľníci
IBV	Individuálna bytová výstavba	SPR	Strategicko-plánovací regón
IUI	Integrovaná územná investícia	ŠFRB	Štátny fond rozvoja bývania
KSK	Košický samosprávny kraj	ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
KZAM	Klasifikácia zamestnaní	ÚSES	Územný systém ekologickej stability
MAS	Miestna akčná skupina	TTP	Trvalé trávne porasty
MOK	Maloobjemový kontajner	UoZ	Uchádzca o zamestnanie
MRK	Marginalizované rómske komunity	VÚC	Vyšší územný celok
MSP	Malá a stredná podnikatelia	VZN	Všeobecne záväzné nariadenie

Zoznam máp, tabuľiek, grafov, obrázkov a formulárov

Mapy

Mapa 1: Poloha obce Slatvina - širšie vzťahy	3
Mapa 2: Poloha obce Slatvina voči susediacim obciam	4

Tabuľky

Tabuľka 1: Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva.....	10
Tabuľka 2: Vývoj priemerného veku obyvateľstva.....	14
Tabuľka 3: Veková štruktúra obyvateľov podľa produktívnych vekových skupín.....	15
Tabuľka 4: Štruktúra obyvateľov podľa národnosti	15
Tabuľka 5: Štruktúra obyvateľov podľa náboženského vyznania.....	15
Tabuľka 6: Vývoj nezamestnanosti v obci	17
Tabuľka 7: Štruktúra UoZ podľa veku k 31.12.2023	17
Tabuľka 8: Štruktúra UoZ podľa profesie (SK ISCO-08) vykonávanej bezprostredne pred zaradením do evidencie (k 31.12.2023)	19
Tabuľka 9: Počet domov podľa typu domu	19
Tabuľka 10: Štruktúra domov podľa typu vodovodnej prípojky	20
Tabuľka 11: Štruktúra domov podľa typu kanalizačného systému	20
Tabuľka 12: Byty podľa obytných miestností	20
Tabuľka 13: Domy podľa obdobia výstavby	20
Tabuľka 14: Vybavenie technickou infraštruktúrou	21
Tabuľka 15: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2024)	22
Tabuľka 16: Infraštruktúra kultúry a športu	23
Tabuľka 17: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb.....	23
Tabuľka 18: Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2023; v ha)	24

Grafy

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov obce Slatvina.....	11
Graf 2: Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2014-2023	12
Graf 3: Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2014-2023	13
Graf 4: Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2014-2023.....	13
Graf 5: Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12.2023	14
Graf 6: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania	16
Graf 7: Štruktúra UoZ podľa vzdelania k 31.12.2023	17
Graf 8: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.12.2023	18

Obrázky

Obrázok 1: Finančné zdravie obce Slatvina	26
Obrázok 2: Programy politiky súdržnosti v programovom období 2021 - 2027	29
Obrázok 3: Prehľad finančných zdrojov Programu Slovensko na obdobie 2021 - 2027	29
Obrázok 4: Strategicko-plánovacie regióny (SPR) na území Košického kraja, ustanovené v programovom období 2021-2027	37

Formuláre

Formulár 1 (A8): STEEP analýza.....	31
Formulár 2 (A10): SWOT analýza.....	32
Formulár 3 (S1): Hierarchia rozvojových cieľov.....	39
Formulár 4 (P1): Prehľad opatrení a projektových zámerov podľa oblastí.....	41
Formulár 5 (P2): Zoznam merateľných ukazovateľov v rámci jednotlivých opatrení PHSR.....	45
Formulár 6 (R1): Akčný plán	49
Formulár 7 (R5): Plán hodnotenia a monitorovania	52
Formulár 8 (F1): Indikatívny rozpočet - sumarizácia	54
Formulár 9 (F5): Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica.....	55
Formulár 10 (F2): Finančný rámec pre realizáciu PHSR.....	56
Formulár 11 (F3): Hodnotiaca tabuľka pre výber projektových zámerov	59
Formulár 12 (Z1): Schválenie PHSR	60